Ն.՝ 756

1880 ՅՈՒՆՎԱՐ 5 ՀՈՒՐԱՄԱ. ԻՐԹՈՒՍԻ

ԻՒՋԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԱՐ

ՊԵՎԱՏՏԸ ԲՈԼՈԹԻԳԻՑԷ ԻԼՄԻՑԷ ՎԷ ՄԻԼԻՑԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՒ ՄԻ ՂԱՀԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիյէ 20 ղրուշտան

ԹԱՄԱՄՊՕԼ ԻՀԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Այլը այլրգ . . . . 100 »
Իւչ այլրգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՀԻՒՆ,

Բօսթա իլէ իրսալ օլունճաղլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Այլը այլրգ . . . . 120 »
Իւչ այլրգ . . . . 60 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սաթրէ 3 ղ.
4 իւնճիւ սաթրէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսմուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3 ի ճէնա սաթրէրէր 6 ղ.
4 իւնճիւ սաթրէյէ . . 4 »

Չիյսաէ միւտաէթ իչիւն իլանճա այրը բազարլըգ օլուր:

Մէվատտը նաֆիսա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունմամագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ, իսկէ օլունմայանաղ:

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլոս Պապը Այի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ Ղանդիլիէսինտէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւսիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անը Ճամբնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 5 ՅՈՒՆՎԱՐ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Եէնի սէնէնին տուխսուլինտէն պէրու հէր թարաֆտան պարսաթ գօգուսու կէլմէքտէ տիր: Պու գօգու տա պաշլըճա Բուսիաթարաֆընտան կէլիպ, պու. տէվլէթ պիր թարաֆտան Ալէմանիա իլէ պիր մուհարէպէյէ կիրիշմէք իւզրէ Լէհիսթանա վէ պիր թարաֆտան տա Ասիաի Վասթիտէ Ինկիլթէրրա իլէ թուրքիսթանա ասքէր սէվգ իթմէք թէշէպպիւսաթընտա պուլունույօր:

Պէրլին վէ Լօնտրա կազէթաները՝ Բուսիանըն պու նիյէթի ա-էյհինտէ պաղրըմագտա իսէլէր տէ, պիզէ գալը իսէ, Բուսիանընն պու հարէքէթի պիր չօգ վագթ սապր ու թէնինտէն սօնրա պիր թէտաֆի թէտպիրինտէն պուլունտրղընտան, Պէրլին վէ Լօնտրատա պունա գարշը տէնիլէճէք հիչ պիր չէյ եօգ տուր:

Մալիւմ տիւր քի, Ալէմանիա պէշ ալթը ատան պէրու Բուսիանըն ալէյհինտէ պուլունմագտա օլուպ, հաթթա էրքեանը հարպ դապլթանը՝ Բուսիա իլէ նամըլ վէ նէ՞ վէճճ իլէ մուհարպէեէ կիրիշմէք լազըմ կէլտիյինէ տայիր քիթապլար պիլէ նէզը իթ փշէր տիր:

Բուսիա իսէ տայիմա Ալէմանիա իլէ ույուշմահա ճահտ իսիւպ, պու մագսէտ իլէ, Զար քէնտիսի իմբէրաթօր կկօմ իլէ միւլագաթ իթմէյի կկպի, բրէնս կօրչագօֆու վէ վէլիի ահտը տախի կէօնտէրմիշ տիր, վէ պիր չօգ վագթ Բուսիա կազէթաներընա Ալէմանիանըն ալէյհինտէ լիսան գուլանմաղը մէն իթմիշ տիր:

Բուսիա պէշէյէ հարէքէաթը սուլճճայանէտ պուլունմագտա իբէն, Ալէմանեանըն տայիմա Բուսիայա գարշը ֆիքր ու հարէքէթէտէ պուլունտուղունու կէօրէնէրէտէն հիչ քիմսէ պուլունմամագ քի, Բուսիանըն պու հարէքէթինի բէք պէշիւք պիր թէնզիլ ատտ իթմէսին, վէ պու սապր ու թէհամմիւլսիզ պիր կիւն թիւքենէճէյինի անլամըշ օլմասընը:

Բուսիա Ալէմանիա իլէ մուհարէպէ իթմէեէ մայիլ օլմատըղը կիպի, Ասիաի Վասաթիտէ տախի Ինկիլիզէր իլէ մուհարպէեէ կիրիշմէեէ արզուքէշ տէյիլ տիր: Զիւնքի պէշէյէ պիր մուհարպէյի արզու իտէ իտի, Ինկիլիզէրին Աֆղանիսթանա իլէ այագ պատրգլարը կիւնտէն գարշի կէլէպիլիր իտի: Զիւնքի Կանտահագ ահանամէսի Բուսիայա Ինկիլիզէրին պու հարէքէաթընա մանի օլմագ հագգընը վէրիր իտի:

Պու կիւն իսէ, Ինկիլիթէրրա էլինտէն կէլսէ Աֆղանիսթանը պիւս պիւթիւն զապթ, վէ եախսոտ իրան իլէ մուգասէմէ իթմէք նիյէթինտէ պուլունտուղունտան, Բուսիանընն պունտան սօնրա տախի պու մէսէլէյէ գայտըղ նազարը իլէ պագմասընը իտտաա իթմէք միւմքին տէյիլ տիր: Խուսուսի իլէ քի Ինկիլթէրրա Աֆղանըստան պիր Սըր Դավակնարիէնին ԻՆԴԻԱՄԸՆԸ ալմագ իսթէտիկի կիպի, Բուսիա տախի թէքէ թիւրքմէնլէրինտէն կէօրտիւյիւ մաղլուպպէթ արընը եըգայպ, օճիհէթճէ նամուս վէ հայսիյէթինի իտտէ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ տիր:

Հէր նէ գատար քի, Ինկիլթէրրա պահրիյէ նազընը պու տէֆա իյրատ իթմիշ օլտուղու պիր նութգտա, Ինկիլիթէրրանըն Բուսիա իլէ հիւնիւ միւնասէպաթտա պուլունմագ իսթէտիյինի պէյան իթմիշ իսէ տէ, Ինկիլթէրրա Բուսիատան զիյատէ թէտարիքէթտա պուլունուպ, ումումի հալտա ասքէրինի Սիր Զօլինին գումանտասը ալթընա ալարագ, եէնիտէն թանզիմ վէ թադվիյէ իթմէք թէշէպպիւսիւնէ պուլունտուղունտան, եալընըզ սեզ իլէ սուլճու արզու իթմէյինի պէյան իտէյօր:

Հէր հալտէ էօնիւմիզտէքի իլը պահարտա չիտտէթլի մուհարէպէլէր զուհուր իտէճէյի, վէ պու մուհարպէյէրին պիրի էվրօքանընն, տիկերի Ասիանընն թամէքէզինտէ իբի պէօյիւք եանընն կկպի թուրքաճաղը չիւպհէսիզ տիր:

* * *

Կուսինա վէ Բալա մէսէլէսի կիթտիքճէ քէսպը էհէմմիյէթի իթմէսի կիրէն Ինկիլթէրրանընն ըսբար իթմէսինի թալէպ իտէր ի-սէնիզ, Ինկիլթէրրա հիւքիմէթինին պէօյէ պիր թէշէպպիւստէ պուլունմայաճաղընը սիրէ ճէվապ օլարադ պիտիրիրիմ. պէնիմ տէվլէթիմ Ալիյէեէ իճրաի նէսայիհէ մէղունիյէթիմ օլսա իտի, «Չիմնիլիք քիմսէեէ ֆայիզ իթա «իթմէյինիզ. կէրէք թահվիլաթ «համիլէրինէ վէ կէրէք Գալաթա «պանքէրլէրինէ բարա վիրմէյի. «Նիզ. վարիտաթը եվվէլ պէ եվ-«վէլ իտտարէյէ վէ հիւքիմէթէ «սարֆ իտինիզ. «ումուրը մալի. «Եէնիգզի ըսահ վէ ասայիշի վէ «միսսալէմէթի թէէմին իտինիզ. «գիրա պունար մէֆգուտ օլարգ. «Ճա, մամուրիյէթ ավաֆթ իտէ-«մէզ: Մուսխարէն քեաֆիֆէի «ասհապը մանթուպ իլէ ագը «մուգավէլէեէ վէսայիլինիզ պու-«յունուր իսէ, անէրին հուգու-«գունու վէ հագգը բիճճանա-«ըընը թէմամի իլէ միւթալաա-«ալարագ հարէքէթ իտինիզ» տէր իտիմ: Բրօթէսթանտէնիզէ Պան-ղը Օսմանլին ճէվապանամէսինի ալարզամ վագթ, պու պապտէ գաթիէն պէեանը էֆքեար իտէ-պիլիրիմ: »

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Բում կազէթալարընտան Նէ-ուսըզըն պէյանընա կէօրէ, Եունանիսթանտա վիւքէլա թէպէտտիւ-լաթը տախի իրիթամ պուլուուգ-տան սօնդրա, Սթամպօլոս պու-լունան մուրախասալարընա թալի-մաթը ճէտիտ կէլմիշ, վէ պու թալիմաթ մուճիպինճէ հուտուտ մէսէլէսինին միւզաքէրաթընը գաթի իտէրէք, Մ. Պրաիլաս տա-խի կէլէճէք հաֆթա Ամինայա աղիմէթ իտէճէքմիշ:

—Վիէննանըն Քօրէսպոնտա Բուլ-ուր կազէթասը տիւրը քի, Ցեր-սատէթ Ավսթրիա Մաճարիս-թան սէֆարէթինէ չիմտիրիք քիմ-սէ թային օլունմայուպ, Ամինա էլչիի գօնթ Ցուպաքի մուվագ-գաթէն վէքիլէթ իտէճէք տիր:

—Եինէ մէգքիւր կազէթանընն ԹԷՀԱՄՄԻՒԼԻՒ օլամազ, վէ սէրմայէտարանտան պիր գըսմընն էհալիսի պէօյէ պիր թէշէպպիւ-սէ տիւշիւրմէլէրի մուվաֆրգը հագգանիյէթ տէյիլ տիր: Մա-հէգա մէմլէքէթին օ միսիլլա ասհապը թահվիլաթի լէհինէ տա-սա միւտաֆաա իթմէմէսի տախի ճա-յիզ օլամազ: Զիրա թահվիլաթը էճնէպիյէ հաբիի օրագլա ին-կիլիթէրրա թէպտիյէթինտէն չը-գըմըշ վէ հագդը հիմայէ իլգաէ իտիմիշ օրմազ: Պու միսիլլու իշ-լերտէ պիր դայիտէի ումումիյէ օլամայաճաղընտան, հէր իշտէ պիրբեր սուրէթը միւթալաա լա-զըմ տըր:

«Թաթիլը թէէտիյէ պիր գաշ տիւրլու օլապիլիր: Էյէր պու թաթիլը թէէտիյէ պագը մէսաբ-պէ վէ միւզայիդայա մէպնի իսէ վէ էյէր օհալաէ ագար իսթիգ-բաղ իտէն տէվլէթ՝ թէէտիյէի տէյն իտէմէզ իսէ, թէէտիյէնին թաղէպի իմբեան խարիճինտէ օ-լուր. պազէն տախի պիր տէվլէթ պագը տուլունունու տիկէր տու-յունունա թէրճիհ իլէ, անէրի թէէտիյէ իտէր, վէ օթերճիհ օ-լունան թահվիլաթ համիլէրինին հուգուգու սայիր տայինէր հու-գուգունտան տուն օլապիլիր: Պու սուրէթտէ միսթէանա ատտ օլու-նան տայինէր՝ Ինկիլթէրրա տէվլէ-թինին թէվճճիհինէ չայան տըր: Պէօյլէ պիր գաբըրգ մէսէլէտէ գամիէն պէյանը էֆքեար իտէ-մէմ իսէ տէ, սիզին տուանընը պու գապիլտէն տիր զանն իտէ-րիմ:

«Տեվլէթը Օսմանլիէնին քեաֆ-ֆէլի տայունունու թէէտիյէ իթ-մէսի կիրէն Ինկիլթէրրանընն ըս-բար իթմէսինի թալէպ իտէր ի-սէնիզ, Ինկիլթէրրա հիւքիմէ-թինին պէօյէ պիր թէշէպպիւս-տէ պուլունմայաճաղընը սիրէ ճէվապ օլարադ պիտիրիրիմ. պէ-նիմ տէվլէթիմ Ալիյէեէ իճրաի նէ-սայիհէ մէղունիյէթիմ օլսա իտի, «Չիմնիլիք քիմսէեէ ֆայիզ իթա «իթմէյինիզ. կէրէք թահվիլաթ «համիլէրինէ վէ կէրէք Գալաթա «պանքէրլէրինէ բարա վիրմէյի. «Նիզ. վարիտաթը եվվէլ պէ եվ-«վէլ իտտարէյէ վէ հիւքիմէթէ «սարֆ իտինիզ. «ումուրը մալի. «Եէնիգզի ըսահ վէ ասայիշի վէ «միսսալէմէթի թէէմին իտինիզ. «գիրա պունար մէֆգուտ օլարգ. «Ճա, մամուրիյէթ ավաֆթ իտէ-«մէզ: Մուսխարէն քեաֆիֆէի «ասհապը մանթուպ իլէ ագը «մուգավէլէեէ վէսայիլինիզ պու-«յունուր իսէ, անէրին հուգու-«գունու վէ հագգը բիճճանա-«ըընը թէմամի իլէ միւթալաա-«ալարագ հարէքէթ իտինիզ» տէր իտիմ: Բրօթէսթանտէնիզ Պան-ղը Օսմանլինին ճէվապանամէսինի ալարզամ վագթ, պու պապտէ գաթիէն պէեանը էֆքեար իտէ-պիլիրիմ: »

ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻՅԻ

Լօնտրատա տեվլէթը Օսմա-նիյէնին 1858 վէ 1862 իսթիդրաղ-լարընըն սէնէաաթընը համիլ օ-լանլարա, խարիճիյէ նազընը լօրտ Պալիսպիրի աթիտէքի ճէվապը վիրմիշ տիր:

«Թէագիւպ իտէն Ինկիլթէրրա գապինէթօլարը Ինկիլթէրրա թէ-պասը թարաֆընտան տուէլը սայիրէ թահվիլաթընը համիլ պուլունանլարընն չիքեայաթը իլէ, պիր էճնէպի տէվլէթի ալէյհինտէ վուգու պուլան չիքեայաթը թէֆ-րիգ իթմիշլէր տիր:

«Վագաա էյէր էճնէպի պիր տէվլէթին թաթիլը թէէտիյաթը իլէ զայ օլան վէ եախսոտ զայ օլ-մագ թէհլիքէսինտէ պուլունան թահվիլաթի պէտէլաթընն ախղ ու խսթիքաը իչիւն Ինկիլթէրրա տէվլէթի ըսրը իտէր իսէ, պու պարա (էրլք) մէմլէքէթիմի-զին թէհամմիւլիւ օլամազ, վէ սէրմայէտարանտան պիր գըսմընն էհալիսի պէօյէ պիր թէշէպպիւ-սէ տիւշիւրմէլէրի մուվաֆրգը հագգանիյէթ տէյիլ տիր: Մա-հէգա մէմլէքէթին օ միսիլլա ասհապը թահվիլաթ լէհինէ տա-սա միւտաֆաա իթմէմէսի տախի ճա-յիզ օլամազ: Զիրա թահվիլաթը էճնէպիյէ հաբիի օրագլա ին-կիլիթէրրա թէպտիյէթինտէն չը-գըմըշ վէ հագդը հիմայէ իլգաէ իտիմիշ օրմազ: Պու միսիլլու իշ-լերտէ պիր դայիտէի ումումիյէ օլամայաճաղընտան, հէր իշտէ պիրբեր սուրէթը միւթալաա լա-զըմ տըր:

«Թաթիլը թէէտիյէ պիր գաշ տիւրլու օլապիլիր: Էյէր պու թաթիլը թէէտիյէ պագը մէսաբ-պէ վէ միւզայիդայա մէպնի իսէ վէ էյէր օհալաէ ագար իսթիգ-բաղ իտէն տէվլէթ՝ թէէտիյէի տէյն իտէմէզ իսէ, թէէտիյէնին թաղէպի իմբեան խարիճինտէ օ-լուր. պազէն տախի պիր տէվլէթ պագը տուլունունու տիկէր տու-յունունա թէրճիհ իլէ, անէրի թէէտիյէ իտէր, վէ օթերճիհ օ-լունան թահվիլաթ համիլէրինին հուգուգու սայիր տայինէր հու-գուգունտան տուն օլապիլիր: Պու սուրէթտէ միսթէանա ատտ օլու-նան տայինէր՝ Ինկիլթէրրա տէվլէ-թինին թէվճճիհինէ չայան տըր: Պէօյլէ պիր գաբըրգ մէսէլէտէ գամիէն պէյանը էֆքեար իտէ-մէմ իսէ տէ, սիզին տուանընը պու գապիլտէն տիր զանն իտէ-րիմ:

«Տեվլէթը Օսմանլիէնին քեաֆ-ֆէլի տայունունու թէէտիյէ իթ-մէսի կիրէն Ինկիլթէրրանընն ըս-բար իթմէսինի թալէպ իտէր ի-սէնիզ, Ինկիլթէրրա հիւքիմէ-թինին պէօյէ պիր թէշէպպիւս-տէ պուլունմայաճաղընը սիրէ ճէվապ օլարադ պիտիրիրիմ. պէ-նիմ տէվլէթիմ Ալիյէեէ իճրաի նէ-սայիհէ մէղունիյէթիմ օլսա իտի, «Չիմնիլիք քիմսէեէ ֆայիզ իթա «իթմէյինիզ. կէրէք թահվիլաթ «համիլէրինէ վէ կէրէք Գալաթա «պանքէրլէրինէ բարա վիրմէյի. «Նիզ. վարիտաթը եվվէլ պէ եվ-«վէլ իտտարէյէ վէ հիւքիմէթէ «սարֆ իտինիզ. «ումուրը մալի. «Եէնիգզի ըսահ վէ ասայիշի վէ «միսսալէմէթի թէէմին իտինիզ. «գիրա պունար մէֆգուտ օլարգ. «Ճա, մամուրիյէթ ավաֆթ իտէ-«մէզ: Մուսխարէն քեաֆիֆէի «ասհապը մանթուպ իլէ ագը «մուգավէլէեէ վէսայիլինիզ պու-«յունուր իսէ, անէրին հուգու-«գունու վէ հագգը բիճճանա-«ըընը թէմամի իլէ միւթալաա-«ալարագ հարէքէթ իտինիզ» տէր իտիմ: Բրօթէսթանտէնիզ Պան-ղը Օսմանլինին ճէվապանամէսինի ալարզամ վագթ, պու պապտէ գաթիէն պէեանը էֆքեար իտէ-պիլիրիմ: »

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Բում կազէթալարընտան Նէ-ուսըզըն պէյանընա կէօրէ, Եունանիսթանտա վիւքէլա թէպէտտիւ-լաթը տախի իրիթամ պուլուուգ-տան սօնդրա, Սթամպօլոս պու-լունան մուրախասալարընա թալի-մաթը ճէտիտ կէլմիշ, վէ պու թալիմաթ մուճիպինճէ հուտուտ մէսէլէսինին միւզաքէրաթընը գաթի իտէրէք, Մ. Պրաիլաս տա-խի կէլէճէք հաֆթա Ամինայա աղիմէթ իտէճէքմիշ:

—Վիէննանըն Քօրէսպոնտա Բուլ-ուր կազէթասը տիւրը քի, Ցեր-սատէթ Ավսթրիա Մաճարիս-թան սէֆարէթինէ չիմտիրիք քիմ-սէ թային օլունմայուպ, Ամինա էլչիի գօնթ Ցուպաքի մուվագ-գաթէն վէքիլէթ իտէճէք տիր:

—Եինէ մէգքիւր կազէթանընն կէօրէ Իսմայիլ բաշանընն ազլին-ատէն պէրու կէօ՞ Մ՞ԷԷ նամըլը պիր գիւպ թէշէքիլ օլունուպ, պունա տախի օլանաք իֆրաթ տէրէճէ ճիւմհուրիյէթ թարաֆ-տարը կիպի իմիշլէր: Պու գիւ-պին բրօկրամընա կէօրէ, Մըսը-ըն սահիհէն պիր գանունը է-սասիսի օլմալը տըր քի, չիմա-քի խրտիվ պիլէ հէնուզ պու էֆ-քեարտա տէյիլ տիր: Մէգքիւր ֆըրգանընն կէօգիւ սատը էսպագ խայրէտտին բաշատա իսէ տէ, էքսէրիյէթ Միհտաթ բաշայա մէյեալ տըր: Պինանէն ալէյհ պու-իֆրաթ տէրէճէ զայրէթքէշլէր արասընտա պուլունան պագը բո-լիթիգա չինասալար Սուրիա վիլա-յէթի իլէ Մրսըը արասընտա պիր իմթիհան քայալանագտա տըր-լար: Մալիւմ օլսուղու վէճճէ, Սուրիալըլար իսքենտէրիյէնին ղէնկին պանքէրլէրիյէ հիւքիմ-էթ արասընտա պիր խաթթը իթթ թիհան (միւթեան գիծ) մադա-մընտա օլուպ, պու խայալ հէր նէ գատար միւճուտը նամուսքին պիր խայալ իսէ տէ, պագը ղէ-վաթը մուազամանըն հրրսը չա-նընտան զիյատէ մալիյէճէ պիր մէնաֆիտէն նէշէթ իթմիշ օլա-գիլիր:

— Կիրիա, եէմէն, Հիճազ, Ըզ-գօտա վէ Բիւրզերին վիլայէթ-լերինին կէօմրիւք վարիտաթը մա-հալը մէղքիւրտէ պուլունան ասքերին մնաշաթընա թախսիս օ-լունմաշ տուր:

Քէզալիք Սթամպօլոս պուլու-նան ասքիրի չահանէնին էթ թայինի իչիւն կէօմրիւք վարի-տամընտան այտա 30,000 լիրա թախսիս օշունտուղու կկպի, զա-խիրէ իչիւն տախի այտա 30000 լիրա գատար վէ միհիմմաթը հարպկիյէ իչիւն տէ 15000 լիրա մուխասէս իմիշ:

—Իսքենտէրիյէտէն եազըլըզը-նա կէօրէ, Մըսըրտա Մ՞ՀԷՄԷԼ նամ վէրկի իրատէի խրտիվկիյէ ի-լէ լազվ օլունմուշ, 1880 սէնէսի Մըսըը միւվազէնէի մալիյէսինին նէշը օլունճաղը մուգարրէր պուլունմուշ, վէ միւվազէնէի մէգ-քիւրէ մուճիպինճէ տուեուանը զարը մունթազամէ ֆարիզէրիյէ պիրլէշմիշ տուեուանէ եիւզտէ տէօրթ ֆարիզ թէէտիյէ օլուն-տուգտան սօնդրա, պիր գաշ պին դիրա ֆազլա վարիտաթ դալա-ճագմըշ:

—Իրմանիա էրչիսի Մ. Ցէմէթ-ըէ Պաթհանս էվվէլքի կիւն ըՍ-թամպօլա միւվասէլէթ իտէրէք, պիրինճի թէրճէման Մ. Լահայ իլէ պիրլիքտէ Պապը Ալիյէ կիմ-միշ վէ Պաշ վէքիլ վէ խարիճիյէ նազընընը Լա միւլագաթ էյլէմիշ տիր:

— Թէնոիգաթը ճէտիտէի աս-քերիյէնին իճրասը մարտա թաա-լիք օլունտուղունա տայիր շույա պուլան հավատիսի ճէրէյէ Ա՞ՀԷ-ՐԷՅԻ թէքգիպ իսիյօր:

— Միւշիրանտէն Մէհմէտ ճէ-մալէտտին բաշա բէնճէնպիհ կիւ-նիւ վէֆաթ իթմիշ տիր:

— Պուլկար էքզարքը պունտան պէօյէ Սթամպօլտա իգամէթ իթ-մէք իւզրէ, եօրթուլարտան սօն-րա Ֆիլիպպէտէն պուրայա կէլմէյէ գամիէն գարար վէրմիշ տիր:

—Ամերիկա Ցէրատատէթ կէլ-միշ օլտուղընը եազմիշ օլտուղը-մըզ Մըսըը հարպկիյէ նազընը Բա-թիպ բաշա չարչէնպիհ կիւնիւ պուրատան հարէքէթ իթմիշ տիր:

—Գահիրէտէն եազըլըզընա կէօրէ Իսմայիլ բաշանընն ազլին-ատէն պէրու կէօ՞ Մ՞ԷԷ նամըլը պիր գիւպ թէշէքիլ օլունուպ, պունա տախի օլանաք իֆրաթ տէրէճէ ճիւմհուրիյէթ թարաֆ-տարը կիպի իմիշլէր: Պու գիւ-պին բրօկրամընա կէօրէ, Մըսը-ըն սահիհէն պիր գանունը է-սասիսի օլմալը տըր քի, չիմա-քի խրտիվ պիլէ հէնուզ պու էֆ-քեարտա տէյիլ տիր: Մէգքիւր ֆըրգանընն կէօգիւ սատը էսպագ խայրէտտին բաշատա իսէ տէ, էքսէրիյէթ Միհտաթ բաշայա մէյեալ տըր: Պինանէն ալէյհ պու-իֆրաթ տէրէճէ զայրէթքէշլէր արասընտա պուլունան պագը բո-լիթիգա չինասալար Սուրիա վիլա-յէթի իլէ Մրսըը արասընտա պիր իմթիհան քայալանագտա տըր-լար: Մալիւմ օլսուղու վէճճէ, Սուրիալըլար իսքենտէրիյէնին ղէնկին պանքէրլէրիյէ հիւքիմ-էթ արասընտա պիր խաթթը իթթ թիհան (միւթեան գիծ) մադա-մընտա օլուպ, պու խայալ հէր նէ գատար միւճուտը նամուսքին պիր խայալ իսէ տէ, պագը ղէ-վաթը մուազամանըն հրրսը չա-նընտան զիյատէ մալիյէճէ պիր մէնաֆիտէն նէշէթ իթմիշ օլա-գիլիր:

— Կիրիա, եէմէն, Հիճազ, Ըզ-գօտա վէ Բիւրզերին վիլայէթ-լերինին կէօմրիւք վարիտաթը մա-հալը մէղքիւրտէ պուլունան ասքերին մնաշաթընա թախսիս օ-լունմաշ տուր:

Քէզալիք Սթամպօլոս պուլու-նան ասքիրի չահանէնին էթ թայինի իչիւն կէօմրիւք վարի-տամընտան այտա 30,000 լիրա թախսիս օշունտուղու կկպի, զա-խիրէ իչիւն տախի այտա 30000 լիրա գատար վէ միհիմմաթը հարպկիյէ իչիւն տէ 15000 լիրա մուխասէս իմիշ:

—Իսքենտէրիյէտէն եազըլըզը-նա կէօրէ, Մըսըը Մ՞ՀԷՄԷԼ նամ վէրկի իրատէի խրտիվկիյէ ի-լէ լազվ օլունմուշ, 1880 սէնէսի Մըսըը միւվազէնէի մալիյէսինին նէշը օլունճաղը մուգարրէր պուլունմուշ, վէ միւվազէնէի մէգ-քիւրէ մուճիպինճէ տուեուանը զարը մունթազամէ ֆարիզէրիյէ պիրլէշմիշ տուեուանէ եիւզտէ տէօրթ ֆարիզ թէէտիյէ օլուն-տուգտան սօնդրա, պիր գաշ պին դիրա ֆազլա վարիտաթ դալա-ճագմըշ:

—Իրմանիա էրչիսի Մ. Ցէմէթ-ըէ Պաթհանս էվվէլքի կիւն ըՍ-թամպօլա միւվասէլէթ իտէրէք, պիրինճի թէրճէման Մ. Լահայ իլէ պիրլիքտէ Պապը Ալիյէ կիմ-միշ վէ Պաշ վէքիլ վէ խարիճիյէ նազընընը Լա միւլագաթ էյլէմիշ տիր:

— Թէնոիգաթը ճէտիտէի աս-քերիյէնին իճրասը մարտա թաա-լիք օլունտուղունա տայիր շույա պուլան հավատիսի ճէրէյէ Ա՞ՀԷ-ՐԷՅԻ թէքգիպ իսիյօր:

— Միւշիրանտէն Մէհմէտ ճէ-մալէտտին բաշա բէնճէնպիհ կիւ-նիւ վէֆաթ իթմիշ տիր:

— Պուլկար էքզարքը պունտան պէօյէ Սթամպօլտա իգամէթ իթ-մէք իւզրէ, եօրթուլարտան սօն-րա Ֆիլիպպէտէն պուրայա կէլմէյէ գամիէն գարար վէրմիշ տիր:

—Ամերիկա Ցէրատատէթ կէլ-միշ օլտուղընը եազմիշ օլտուղը-մըզ Մըսըը հարպկիյէ նազընը Բա-թիպ բաշա չարչէնպիհ կիւնիւ պուրատան հարէքէթ իթմիշ տիր:

—Գահիրէտէն եազըլըզընա կէօրէ Իսմայիլ բաշանընն ազլին-ատէն պէրու կէօ՞ Մ՞ԷԷ նամըլը պիր գիւպ թէշէքիլ օլունուպ, պունա տախի օլանաք իֆրաթ տէրէճէ ճիւմհուրիյէթ թարաֆ-տարը կիպի իմիշլէր: Պու գիւ-պին բրօկրամընա կէօրէ, Մըսը-ըն սահիհէն պիր գանունը է-սասիսի օլմալը տըր քի, չիմա-քի խրտիվ պիլէ հէնուզ պու էֆ-քեարտա տէյիլ տիր: Մէգքիւր ֆըրգանընն կէօգիւ սատը էսպագ խայրէտտին բաշատա իսէ տէ, էքսէրիյէթ Միհտաթ բաշայա մէյեալ տըր: Պինանէն ալէյհ պու-իֆրաթ տէրէճէ զայրէթքէշլէր արասընտա պուլունան պագը բո-լիթիգա չինասալար Սուրիա վիլա-յէթի իլէ Մրսըը արասընտա պիր իմթիհան քայալանագտա տըր-լար: Մալիւմ օլսուղու վէճճէ, Սուրիալըլար իսքենտէրիյէնին ղէնկին պանքէրլէրիյէ հիւքիմ-էթ արասընտա պիր խաթթը իթթ թիհան (միւթեան գիծ) մադա-մընտա օլուպ, պու խայալ հէր նէ գատար միւճուտը նամուսքին պիր խայալ իսէ տէ, պագը ղէ-վաթը մուազամանըն հրրսը չա-նընտան զիյատէ մալիյէճէ պիր մէնաֆիտէն նէշէթ իթմիշ օլա-գիլիր:

— Կիրիա, եէմէն, Հիճազ, Ըզ-գօտա վէ Բիւրզերին վիլայէթ-

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԴՊՐՈՅԱՍԻՐԱՑ—ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սթամպօլ 4 յունվար 1880

Մուէլլիֆ էֆ.

Դպրոցասիրաց-Արևելեան ընկերութիւնը՝ Մուշ (Տարոն), Պիթլիս (Բաղէշ) վէ Բագրևանդտա թէէսիս էյլէտիկի մէքթեպլէրէ իանէ օյմագ իւզրէ պիր պալօ վէրմէյէ գարար վէրմիշ օլուուղընտան, պու զինէթ իչիւն կէ-չէն սէնէքի կիպի, Ինկիլթէրա սէֆիրի էսալէլու սըր Հէնրի Օսթէն Լէյըրտ հազրէթլէրինին հըմայէսինի իսթիտա իթմիշ վէ իսթիհսալինէ մուվաֆֆագ օլմուշ տիր:

Մեծ. Մ. Հ. Ֆօսթըր (Պանգը Օսմանի միւտիրը) Բէօ.

Մեծ. Մկրտիչ էֆ. Եսաեան Բէօ-հուվէրնէ

Մեծ. Վիչէն էֆ. Ապտուլլահ Բէօ-ռիպ.

Մեծ. Գէորգ էֆ. Ա. Սամանճի Սա-ռըչէօր.

Մեծ. Բրիկ էֆ. Ունճեան
» Աղէքսանտր » Մերեէմգուլի
» Անտոն » Քօլց
» Աւետիս » Գօլչեան
» Գէորգ » Թօքալեան
Մեծ. Լեոն Պէյ Գաբամանճեան
» Կոմիտաս էֆ. Օրմանեան Ցէր-Բէօր.
Մեծ. Մաքքենզի Ուալաս Թայ-մըզը Սթամպոլ հոխպէրէ.
Մեծ. Միքայէլ էֆ. Մոմճեան
» Մկրտիչ » Գալֆճեան
» Յակոբ » Նշկեան
» Յակոբ » Շամպաղ
» Յովհաննէս» Գանչկիւլեան
» » » Շահին
» Նազարէթ » Շահպաղ
» Սարգիս » Բաստրմճեան.
» Ստեփան » Բէշարմալճի

Ֆ. Ռ. Ամայթ (Պանգը Օսմանի սանտըգքեարը)

Իտարէ մէճլիսիմիզ՝ Դպրոցասիրաց-Արևելեան ընկերութիւնու ազալարընըն վէ քէնտի մէքթէպ-լէրինտէ պուլունան պիչարէ էր-մէնի չօճուգլարընն նամընա օ-լարագ, գօմիսիօնու մէղքիւրուն ազալի քիրամընա, վէ միլլէթքէր-վէրլիքլէրինտէն նաչի մուավէնէթ-լէրինի տիրիգ իթմէեէն պէշիմի-մէ ղէվաթա ալինէն պէեանը թէ-շէքքիւր իտէր:

Իտարէ Մէճլիսի

Գ. ՇԱՀՆԱԶԱՐ — ՏՕԳԹՕՐ Մ. ՌՈՍ-ՖԱՅԷԼԵԱՆ

—=—

Ապլիյէ նազընը ճէվաէթ բա-շա հազրէթլէրի թարաֆընտան Բաթրիգխանէյէ վարիտ օլան պիր գրթա թէղքէրէի ըսմիյէտ պայ-պուրթ գազասը տախիլինտէ քեա-յին խօզազբիւր նամ գարիյէտէ գաթլ իտիլէն վէ ատէմճէ կա-ղէթամըզտա նէշը ու իլան օլունան էրմէնի բաբաղն գաթիլինի արա-յըպ պուլունմագ իւզրէ հիւքիւ-մէթը մահալլիյէեէ էմր վէրիլմիշ, վէ պինապէրին արանըմագտա պուլունմուշ օլտուղու պէեան պայրուրմուշ տուր:

—=—

Փուշտա օգունտըղընա կէօրէ, բիւթգէթլու Հասան էֆէնտի, հազրէթլէրի Բաթրիգ Ամեն. Ներ-սէս Սրբազան հազրէթլէրիյէ վու-գու պուլան միլլագաթընն իւզ-րինէ, պունտան պէօյէ միլլէթին Պապը Ալիճճ պիր մէսէլէսի զուհու-րինտէ էրմէնի Բաթրիգխանէսի Գաբու քէհեասը-յա պիրիքտէ իճ-բաի մուամելէ իթմէսինի քէնտի Գաբու քէհեասընա թէնպիհ էյ-լէմիշ տիր: Պունտան մատտա թաշրայարա տա պիր թահրիրա-թը ումումիյէ իրսալ իտէրէք, էր-մէնի Գաթոլիք մուրախասալարը-նըն Հայ-Առաջնորդարանտան պէօյլէ գարտաշճաարընա պարըն-մաարընը վէ լիւզումը թագտի-րինտէ պիրպիրիյէ միւզաբէրէ վէ մուավէնէթ իթմէլէրինին թավսիյէ էյլէմիշ տիր:

—=—

Սըվազտա էրմէնիլէրէրէ Բում-լար արասընտա պու կիւնլէրտէ պիր մէզարլըգ մէսէլէսի զուհուր իթմիշ օլմազա, պու պապտէ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբա-զան հազրէթլէրի, էրմէնի վէ Բում բաթրիգխանէլէրի թարա-ֆընտան մուխթէլիֆ պիր գօմի-սիօն թէշքիլ օլունմասընը, վէ պու սուրէթլէ մէսէլէյի մէղքիւրէնին հալ ու թէավիյէ իտիլմէսինի թէք-լիֆ իթմիշ տիր:

Թահգիգաթը վագտայէ կէօրէ, պու մէզարլըգ Իչինտէ պ

1879
ՍԷՆԷՍԻ

(ԲԱՐԵՇՆԱԿԻՆ ԿԱՌՈՒՑ ՆԵՐԿԱՅԱՑԵԱԼ ԹԵՎԼՈՒ)

Խոհեմ պուլան պու սենէնին պիրինճի մեշղուլյէթի Պերլին ահանամէսինեն թէմամի իճրասը իլէ ծնա միւթէալիդ մեսելէլերատէն իզարէթ օլուղուտնու կեչէն կիւնքի Պենսը Մախսուսումուղտա պէյան իմմիշ իտիք։

Ֆիլմագը պու սենէ տէ ումումի տեվլէթլէր Պերլին ահանամէսինին մուվագգաթի պիր չէյ օլուղունու սեթր իմմէք իչիւն, մութթասիլ պունուն թէմամիի իճրասընտան պահս իմմէքտէ պուլունմուշ, վէ պիր տերէճէյէ գատար ֆիիլէն տախի չալըշմըշլար տըր։

Ընճագ պու սենէնին էն պէօյիւք վուգուաթը պունտան իպարէթի օլմայըպ, իւչ տեվլէթլէր պէյնինտէ զուհուր իտէն եէնի միւնասեպաթի վէ պու տեվլէթլէրին բօլիթիգալարընտա կէօրիւնէն թէպէտուիլաթ տըր։

Մալիմ տիր քի, Ֆրանսա իլէ Բրուսիա մուհարեպէսինտէն սոնրա, Էվրօպատա իւչ տեվլէթէն միւրեքքեպ պիր հէյէթը իմմիգագիյէ զուհուր իտի քի, կհահ ի-ԼԷԲԷՐ-ԹՕԼԳԱՐԸ ԷՐՈՒՊԱՅԻ վէ կհահ ԻՌՈՒՊԱՅԻ-ԱԼԷՄԱՆԻԱ Շէմալ նամ իլէ եատ օլունմադտա իտի։ պու տա Ալէմանիա իլէ Ավսթրիա վէ Բուսիանըն իմմիգագընտան իպարէթ իտի։

Պու իմմիգագ Ֆրանսա իլէ Բրուսիա մուհարեպէսինտէն սոնրա մէյտանա չըգմըշ իսէ տէ, օնտան եվվել թէրթիպ խուիմիշ վէ հաթթա օնուն իւզերինէ Ալէմանեա Ֆրանսա իլէ մուհարեպէյէ կիրիշմէյէ ճէսարէթ իմմիշ օյաճագընտա չիւպհէ եօգ տուր։

Միւճերրեթ սուլհ ու ասայիշը ումումինին մուհաֆազասը մագսէտինէ մէպնի օլան պու իմմիգագ՝ մէտենիյէթը հաղրընին մերքեզի օլան պիր մահալատ տէհշէթլի պիր մուհարեպէ դօթարըպ, մէտենիյէթին ասարընը գան իլէ միւլէմմա իմմիքատէն սօնրա, Շարգա հէր թարաֆտան ֆիթիլյէր գօյարագ, մէսելէի Շարգիյէյի եէնիտէն ույանտըրարագ, պիր չօգ իմմիալարա մէյտան վիրմիշ, վէ նիհայէթ Բուսիանըն իլանը հարպ իտիւպ, Ալիսթէֆանօսա գատար կէմէսի իլէ, վէ Ալիսթէֆանօս ահանամէսինի պօղմագ իւզրէ Պերլին ահանամէսինին ագտը իլէ խիթամ պուլմուշ տուր։

Էվվէթ, պու իւչ տեվլէթին իմմիգագընա խիթամ վիրէն չէյ՝ Պերլին ահանամէսի տիր, վէ եանօտ Ալիսթէֆանօս ահանամէսի պունա սէպէպ օլմուշ տուր տիւնիլպիլիր։

Բուսիա ասքէրի թունայը վէ մուախարէն Պալգանլարը կէչիպ Սթամբոլա տօղրու էլէրիլէմէք-տէ վէ ինկիլթերրա իլէ սայըր պաղը տեվլէթլեր թէլաշ իմմէք-տէ օլուգլարը հաղտէ, Պիզմարգ Պերլինտէն էսքի քեահինիէր (քուրմ) կիպի պիր թագրմ գըլսա տարպը մէսէլէր էյրատ իտէրէք «զարիպ օլան նէ՝ մութլու տուր» տեր իտի, վէ հեր վէճճ իլէ Բուսիայա մուին օլուպ, ինկիլթերրանը պու տեվլէթէ գարշը իլանը հարպ իմմէք թէչէպպիւսինտէ պուլունտուղունու իշիթտիրատ տախի, «Պալէնա պալըրը ֆիլ իլէ մուհարեպէ իմմէք իսթէեօր» կիպի պիր սեզ իլէ ինկիլթերրանը պու նէյէթինի թեզեիֆ իմմիշ իտի։

Աւսթրիա իսէ պիր թարաֆտան ինկիլթերրա իլէ պէրապէր, վէ պէրքի ինկիլթերրատան զիյատէ թէլաշ կէօսթերմէքտէ պուլունմուշ իսէ տէ, Ալէմանիա թարաֆընտան տուրտուրըլարագ հարէքէթսիզ պիր հալտէ պուլունմուշ իտի։

Ընճագ Ալիսթէֆանօս ահանամէսի ագտ օլունուր օլունմազ, Պիզմարգ էսքի բօլիթիգասընը պըրագըպ, պու ահանամէյի պօղմայա, վէ զաթէն պու մէսելէլերի մէյտանա կէթիրէն քէնտիսի օլպուղու կիպի պունուն պիր նէթիճէսի օլմագ իւզրէ պիզգաթ թերթիպ իմմիշ օլուղու պիր տիկէր ահանամէյի օնուն եէրինէ գայիմ իմմէյէ թէչէպպիւս իմմէ։

Պիր թարաֆտան ինկիլթերրայը թէչվիգ իտերէք, վէ պիր թարաֆտան օ վագթա գատար զաթթ իմմիշ օլուղու Ավսթրիայը գօյվերիպ օնու տա ինկիլթերրա-եա մուին իտերէք, վէ քէնտիսի իսէ պիգայտանէ պիթարաֆլըգ կէօսթերերէք, նիհայէթ Բուսիայը Ալիսթէֆանօս ահանամէսինտէն վաղ կէչիպ պիր գօնկրէ ագտընա բաղի օլմնաա մէճպուր իմմիշ իտի։

Պու վէճճ իլէ Պերլինտէ քէնտի բիհաստէթի թահթընտա պիր գօնկրէ ագտ իտուպ, օ մահուտ Պերլին ահանամէսինի մէյտանա կէթիրտի։

Բուսիա պու ահանամէտէն խաթէտիլի գատար միսթէֆիտ օլմամասընը, վէ Ավսթրիանըն բահաթ տուրուր իլէն զահմէթսիզ ճէ քէնտիսինտէն զիյատէ գազանտըրը կէօրմէքէ, պէյհիւտէ օլ գատար քիւլֆէթի իմմիեար իմմիշ օլուղուտու, վէհսըլ պու իչտէ ալանտըրը անլաշը իսէ տէ, պու հալ իւչ միւթէֆիգ տեվլէթլէրին պէյնինտէ եալընը պիր աղ սօղուղու ղումուճիպ օլուպ, իմմիֆագը պիրտէն պիրէ պօղմուշ տէյիլ իտի։

Հաթթա Պերլին ահանամէսինին պագը ահբեամընը իճրասընտա, մէսելա, Պաթումուն Բուսիայա թէպլիմինտէ վէ Պուլկարիսթան վէ Շարգի Բումէլի մէսելէլէրինտէ տախի Ալէմանիա՝ Բուսիայա թարաֆտար մէ մուին սուրէթինտէ կէօրիւնմիւշ իտի։ Ընճագ պու մուամէլէսի պիր կէօսթերիշտէն իպարէթ իտի։

Նիհայէթ պու խիթամ պուլան 1879 սէնէսինին եվասիթինտէ, իւչ տեվլէթլեր պէյնինտէքի իմմիֆագ՝ պիր հալը քիմեէվի կիպի պիրտէն պիրէ հալ օլունտու։

Էլպէթթէ խաթըրլարտա տըր քի, օ սըրատա Ալէմանիա իլէ Ավսթրիա իմբէրաթօրլարը պէյնինտէ պիր միւլագաթ վուգու պուլմուշ իտի։ Օ միւլագաթընն ագբպինտէ, բրէնս Պիզմարք ազամէթ վէ ճէպէրութի իլէ վիէնայա ինմէյէ վէ օրատա գօնթ Ընարասի իլէ վէ իմբէրաթօր իլէ ուզուն ուզատիյէ միւլագաթլար իմմիքատէն սօնրա, պու միւլագաթլար մագսէտինին իզինի զայպ իմմիրմէք իչիւն մի հէր նէ սէպէպ մէպնի իսէ, պաղը սէֆիրլեր իլէ տախի սուրէթը մախսուսէտէ կէօրիշմէյէ թէնէզզիւլ իմմիշ իտի։

Օնտան եվվել վուգու պուլմուշ օլան պէօյէ միւլագաթլարտա Բուսիա իմբէրաթօրու վէ բրէնս կօրչագօֆ տախի հաղը պուլունմուշ օլուղունտան, պու տէֆքի միւլագաթտան Բուսիա իմբէրաթօրունուն վէ պաշ վէքիլինին խարճ պըրագըլմասը էլպէթթէ պիր մագսէտտիզ տէյիլ իտի։

Անիտէ պու հարէքէթէ պին տիրլիւ մանալէր վէրիլմէէ վէ կաղէթալար թարաֆընտան էնվայի էֆքեար պէեան օլունմահա պաշլատը։

Բուսիա իսէ պու իմմիֆագտան չըգմայը էլպէթտէ արզու իմմէեէճէյինտէն, պիր թարաֆտան իմբէրաթօր վէ պիր թարաֆտան տիրլօմաթլարը Պերլին վէ Ավսթրիա իմբէրաթօր խանէտանլարը իլէ վէ գապինէթօլարը իլէ միւնասեպաթտա պուլունմահա, վէ միւլագաթլար տախի իճրա իմմէեէ միւսարաաթ իմմիլէր, վէ տօսթանէ գապուլ օլունտուլար իսէ տէ, էսրարա ակեահ օլմամասընը, վէ Բուսիա էէնի իմմիֆագա տախիլ օլմամասը։

Իշթէ օ վագթի պու իքի տեվլէթին Բուսիատան այրըլըպ գլարը վէ իւչ տեվլէթլեր իմմիֆագընա պետել իքի տեվլէթլեր եանի Ալէմանիա իլէ Ավսթրիա տեվլէթլերի պէյնինտէ պիր իմմիֆագ զուհուր իմմիյի անլաշընը։

Բրէնս Պիզմարգն՝ Վիէննատա իքէն պու իքի տեվլէթ պէյնինտէ պիր ահանամէ վէ իմմիֆագնամէ թէչրիպպ վէ իմզա իմմիշ օլտուղու բիվայէթ օլունտու։ Բրէնս Պիզմարգ իլէ գօնթ Ընարասի՝ իպթիտա պէօյէ պիր ահանամէ վէ իմմիֆագնամէյնին ագտ օլունմասընը, սոնրա շիֆահէն օլուպ եազըլմասընը, վէ նիհայէթ եազըլըպ իմզա օլունմասընը իտտա իմմիլէր իսէ տէ։ ագպէթ բրէնս Պիզմարգ պունուն եազըլըպ իմզա օլունմուշ պիր ահանամէ սուրէթինի վիրմիշ տիր։ Պունուն իլէ պէրապէր տրլ ճանլը պէնտլէրի պու սուրէթիրտէ չըգարըպ սըրը թուտմուշ տուր։

Բուսիա տեվլէթի պիր չօգ վագթի իմմիֆագը միսեալէտտէ չըգմամայա վէ պու իքի գօմշուսունուն իմմիֆագընտան այրըմամայա չալըշմըշ իսէ տէ, բրէնս Պիզմարգն գարարը կէրի տէնէր պիր գարար օլմասընտա, իմբէրաթօր Կիյեօմ իլէ Զար Ալէքսանտր պէյնինտէքի մուհապէթը չալսսիյէ իլէ պէրապէր։ Ալէմանեա իլէ Բուսիա պէյնինտէ խուսուսմէթ կիմիաիքճէ արթմագտա պուլունմուշ տուր։

Բուսիատա էն գիյատէ Ալէմանիայա խասիմ պուլունան վէ իի ահտ օլտուղու հալատ, օ տախի Ավսթրիա վէ Ալէմանիայա սէյահաթ իտէրէք հէր նէ գատար ֆէվգէ, ատէ հիւրմէթ վէ իքրամ իլէ վէ պիր սուրէթը տօսթանէտէ գապուլ օլունմուշ իսէ տէ, երնէ իքի տեվլէթ պէյնինտէքի խուսուսմէթի տէֆ իմմէյէ մուվաֆֆագ օլմամըշ տըր։

Ավսթրիա տեվլէթի պիր չօգ վագթտան պէրու վէ խուսուսի իլէ պէյնէրինտէ պիր իմմիֆագ ագտ օլունտուգտան սոնրա Ալէմանիանընն բօլիթիգասընտան ասլա այրըլմատըղընտան, պու տեվլէթ իլէ Բուսիա տեվլէթի պէյնինտէ տօղրուտան տօղրույա պիր խուսուսմէթ կէօրիւնմէյօր իսէ տէ, Բուսիա իլէ Ալէմանիա պէյնինտէքի խուսուսմէթին Ավսթրիայա տախի մէտխալ վէ միւնասեպէթի վար տըր։

Բուսիա իլէ Ալէմանիա պէյնինտէքի մուխասէմէ, իպթիտա կաղէթալար պէյնինտէ պիր սէօզ մուհարեպէսինտէն իպարէթ պուլունմուշ իսէ տէ, Բուսիա տեվլէթի իպթիտա կաղէթալարը Ալէմանիայա գարշը լիսան գուլանմասընա միսատատ իտիպ, ոերպէսթ պրրագմըշ իքէն, մուախխարէն գօմշուսու ատէյհինտէ լիսան գուլանմալարընը մէն իմմիշ վէ տահա սօնրալարը Երնէ միսատատ իմմիշ օլտուղունտան, կաղէթալարա տաէթա տաքէր նազարը իլէ պագըլազիպպ, պու մուխասէմէ տօղրուտան տօղրույա իքի տաքէր պէյնինտէ վուգու պուլմուշ կիպի տիր։

Լաքին ագբպէթ մուխասէմէ եալընը կաղէթալար պէյնինտէ գալմայըպ, պու իքի տեվլէթ պիր պիրի ալէյհինտէ պաղը թէտարիքեաթը ասքէրիյէտ տախի պուլունմայա պաշլամըշլար տըր քի, պու տա — ահվալինի թարիֆ իմմէքտէ օլտուղունմուղ—1879 սէնէսինին թա նիհայէթինտէ վուգու պուլմուշ պիր շէյ տիր։

Էլհասըլ իւչ տեվլէթլեր իմմիֆագընը պօղուլմասը իլէ, եալը նըզ Ալէմանիա վէ Աւսթրիա պէյնինտէ պիր իմմիֆագը զուհուրի մէնֆաաթ ինդիրմէյէ վու իքի միւթթէֆիգ տեվլէթ իլէ Բուսիա տեվլէթի պէյնինտէ պիր խուսուսմէթ կէօրիւնմէյօր։ Բուսիա իլէ Ալէմանիա պէյնինտէ մուհարեպէ ինդիրմէ վէ միւնասեպէթ թէկլիֆ իտուկի թէհդիդ իմմէքտէ, մանպուսաթ նիզամնամէսի ահվալատնա թէվֆիգէն միճաղաթը զանունիեէնին խաեինին։ իճապ իտէճէյի պէյնինտան իսպարէթի օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

ՃԵԼՂԸ

Պէյօղլու կաղէթալարընտան պաղըլարը իլէ վուգուը տերքեար մէսելէլերի իմմիֆիսպ իլէնէյի պահսընա կելինճէ, Թէրճէմանը Լֆէեռ կաղէթասը՝ քէնտիսինի Պէյօղլունտա պիր բէֆիգ պուլսա, օ տա Պուլկարիսթան մէսելէի մանիմէսինին հուտուսունէ օլան խըտմէթլէրի իլէ պուրատա չէօհրէթ պուլմուշ օլան Դ-ռէ Ֆ՝Օրէ կաղէթասը տըր։ Դ-ռէ Ֆ՝Օրէ՝ Թէրճէմանը Լֆէեռը քէնտիսինին վագթը իլէ Պուլկարիսթան իչին իմմիի խըտմէթլերի այնէն իլֆա իլէ մեշղուլ կէօրիյօր։ Դ-ռէ Ֆ՝Օրէ Պուլկարբարա իմմիի խըտմէթի մուգատտես կէօրտիւլիւ կիպի, Թէրճէմանը Լֆէեռ էրմէնիլէրէ իմմէյէ չալըշըրը խըտմէթի մուգատտես ատտա իյլէյօր։ Իշթէ Թէրճէմանը Լֆէեռ տախի Դ-ռէ Ֆ՝Օրէ էֆքեարընը պիմիթասարիգ կաղէթասընա ալըյօր։ Նէթիճէի մէրամ Անատօլուտա Պուլկարիսթան չըգարմահա վարընեօր։ Վ-էր կաղէթասը՝ պունտան եվվել Թէրճէմանը Լֆէեռընն աչըգտան այրըպ պէօյլէ պիր մէսլէք թուսթուզանու իգրար վէ իմիրաք իտեճէ յինի մէմուլ իմմէղ իտի։ Ֆագաթ չիմտի պիրա խէճէլ Պէյօղլու կաղէթալարընտան պաղըլարընն թուսթուգլարը մէսլէքի թուսթուզանու տիմէսի իլէ պէրապէր։ պիզ տախի Պէյօղլու կաղէթալարընտան Դ-ռէ Ֆ՝Օրէնտան պաղդա Պուլկարիսթան մէսելէսի իչիւն պէօյլէ պիր մէսլէք թուսթուզանու տերխասը իմմիշիզ տիր։ Արթըգ մէսելէրը մէզքիւր նէտէն իպարէթ օլտուղու ումումի նէզտինտէ մանիմ տիր։

Մուշ վագտասը պահսընա կէլինճէ, կղզահաթը աթիյէ իմա օլունուր։

Շէօյլէ քի, Վանտան մագամը համիտվէքեաչէթրէնահիյէ վիրուտ իմմիշ օլան թէլէկրաֆքն նէչրի պապընտա Վ-էր կաղէթասընա կէօնտէրիլերէք նէչը գելընը։ 29 թըշրինի սանի սէնէ 95 թարիխի Թէրճէմանը Լֆէեռ կաղէթասընն միլլիյէ գըսմընտա ֆըգրաի աթիյէ կէօրիւլիւ։ Շէօյլէ քի, «Մուշտան եազըլան պիր մէքթուպուն մէսլինէ կէօրէ, տէօրթ էրմէնինին նաչարը չէհրէ կէթիրիպպ գօմիսերերէ արզ օլունմուշ իսէ տէ, գօմիսերէր հաղարաթը պու ճինայէթէ տարա վէ գաթա էհէմմիյէթ վիրմէյերէք, վանա մի թէվֆիճիհէն եօյա չըգմըշլար տըր» իլան էլէտի։ Վ-էր կաղէթասը՝ Թէրճէմանը Լֆէեռ թախտիշը էդհան իտեճէք մէգալէլերէ նէչրինտէն խալի օլմասընընը պիլտիյի էճիրէտէն, պու ֆըգրայը օգույան էհլը վուգուֆ՝ գօմիսերերին մուհաբէմաթը ճեգալյէ մէմուրիյէթի իլէ ադիսէթ իթմէմիշ օլտուգլարընը պի էճէքլէրինտէն, վէ մէհաքիմը ճեգալյէճէ միհթաճը ըսրահ մէվմատտը իսէ նաշլարընն օրթայա գօնմասը իլէ թաեին իտէմէյէճէյինտէն, պու ֆըգրայա ճահիլանէ թախտիշը էդհան մագսէտի իլէ եազըլմըշ ֆըգրաթ գապիլինտէն օլարագ աթիֆը նազարը թէէսիւֆ իտերէր։ Ընը եազմագլա պէրապէր, Մաթպուաթ իտարէի պէհիյէսինին նազարը տրգագթընը տավէթ իյլէտիք։ Թէրճէմանը Լֆէեռ կաղէթասը իսէ, իշպու իմթարըմընտան 4 քեանունի եվվել սէնէ 95 թարիխի վէ 729 նիմէրօլու կաղէթասընտա ընդհարը հիտէթէյ էնվաի չէմմու իֆթիրատան պիր թապիր պըրագմայարագ, տէնի, զամնագ, ալչագ, խապիս, խային իմնատանա գատար կիթմէսի իլէ պէրապէր, եվնէ պէտագախթ Լյումինիլէր տիմէքատէն կէրի գալմայօր։ Պու պէտագախթարընն պիր նիճէ սէնէլէրտէն պէրու շիքեայէթ իթտիրլերի տերտլէր տէնիլիյօր։ Պունտան տերտլէր տետիքլերի չէյլէր, անճագ Միսիսիմանարընն Խրիսիմիյանէրը ալչինտէ իթտիրլերի վէ հեր կիս եագմաղա իշթիդալ իլէսակ մէզալիմ վէ թէատիյաթ օլաճագ տըր։ Լյումինիսթանտա ումումի ինթիզամընդզգ վէ սուլ իտարէ մէվճուտ տուր տէյի ինատընտա ըսրար իյլէյօր։ Ցեվվէթ նէ գատար միճֆէթթիչլեր կէօնտերսէ, նէ եարսա ֆայտաէսի եօգ տուր։ Երնէ պէտագախթ էրմէնիլեր, երնէ սուլ իտարէ տիմէքտէն պաշգա լագըրը եօգ տուր։ Լյունասը Վ-էր կաղէթասընա պու գատար չէթմ ու իֆթիրա իյլէտիյի վէ թէսպահ Օսմանիյէյի պիրի պիր ալչինէ թէչվիգ։ վէ հիւքիւմէթտէն թէպրիս խուսուսունա չալըշան էհլը ֆէսատըն ամալինէ մուվաֆֆագ պուլունտուզունտան, պէօյլէրը հաղգընտա նազարը տրգագթը հիւքիւմէթը Սենիյէնին ինթիաֆը իգթիդա իյլեեէճէյինի թէբրար իթմիշ իտի։ Պունտա Վ-էր կաղէթասը խաթա իթտի՞ մի, եօգտա սատագաթը հասէպինճէ վազիֆէսինի իճրա իթմիշ օլուր մու։ թէֆրիգի մահքէմէի ալիյէլերինէ թէրք օլունուր։

1489 վէ 1493 վէ 1496 վէ 1498 նիմէրօլու Վ-էր կաղէթասընտա եազըլմըշ չէյլեր մէյտանտայընը։ Միւթալաասընտան ղէմմին տերէճէի նիհայէտ վէ իֆթիրայա էն եագըն մերքեպէտ օլուպ օրմատըզը անլայընը։ Պունուն իլէ պէրապէր, Վ-էր կաղէթասը հիւքիւմէթը Սենիյէյէ ՇԻԽԱՊԸ հայ վէ իսլամ իթմիշ տիր։ Միւտաթիէրին պէօյլէ պիր տավայա գըյամըրի՝ ատեթա Վ-էր՝ կաղէթասընը պիր թէհնիտանէ՝ իպարէթ օլունուր կէօրիւնիր։ Պունտան մուգատտէմ վէ պունտան սոնրա պու եօլտա նէր իտեճէքլերի եվրագտան տարիր նազար օլունսուն։ պէօյէ իսպաթ սի վէ իմթարատա օլունմասըն։ քէնտիլերինէ մէյտան վերմէն հայ պու քինէրը իմմիքէտի չէյլեր թավրը համիյէմատէն եօգարը տըր։ Նէրսիյաթը մէզքուրէտէն պիր պէնտի, օգուսմասընա միսատատ պուլունուզու թագտիրտէ, հագիգէթը մագսէտլերի կուն կիպի կէօրիւնէճէյինտէն մատտա, իսլամարաթ վէ նէչրիյաթտա մուհագգ օլուպ օրմատըզմը վէ չիմտիքի միւտտահի սրֆաթը իլէ մահքէմէտ մէվճուտ պուլունանլարը միւտտահի ալէյհ օլուպ օրմայաճագլարը, վէ անլէրին միւտտահի քիմ օրմագ լազըմ կէլճէճ յին, վէ եազտըգլարը չէյլեր իֆատ մը իսեանա տավէթ իտէր մի իթմէզ մի, կիւն կիպի կէօրիւնէճէք վէ կաղէթահի մէզքիւրէնին միւտիրլիյի խտտասընտա պուլունան վէմիւտտահի սրֆաթընը քէնտիսինէ իհրազ իտէն Ցիզգան ճիվէլէկեան էֆէնտինին իտտասը միճիպը իսթիղրապ իսէ տէ, հիւքիւմէթը Սենիյէ պու պապտէ լազըմ կէլէն թահգիգաթ վէ թէտգիգաթա գալգըշըզը կիպի, չօգ պէօյլէ միւտտահիլեր մէյտանա չըգաճաղընտա չիպհէ եօգ տուր։ Ալէլ խուսուս պիր կաղէթատան տօլայը կէրէք լէհինէ վէ կէրէք ալէյհինէ մէսուլ օլան սահիպը իմթիյազ տըր, ֆագաթ ճիվէլէկեան էֆէնտի միւտտահի սրֆաթընը քէնտիսինէ իհրազ իյլէմիշ տիր։ Պու պապտէ թահգիգաթա գըեամ օլունուր իսէ, պիր պէօյիւք գուրբանեա քէչի օլունճաղը իմթիդատընտայըմ։ Շիմտիրիք պու գատար պէեան իլէ իդթիֆա օլունուր։

Պագալըմ պունա նէ ճէվապ վիրէճէքլեր տիր։ օլ պապտէ իրատէ էֆէնտիմիզ տիր։

Էվրագը մեզքիւրէ գրաաթ օ-ղունտուգտան սօնդրա, շիֆահէն սիւվալ ճէվապա պաչանրպ, բէիս էֆ. պիզէ խիթապէն տէտի.

—Լսասը տավանը՝ չու՝ օգուն-նան իթհամամենիզտէ օգուն-տու, քէզալիք վ-էր կաղէթասը թարաֆիընտան վերիլէն ճէվապ տախի գրաաթ օղունտու։ Ցավա-նը՝ պիր քէրրէ տէ չիֆահէն օրթայա գոյուպ, վ-էրն ճէվա-պընա տա վերէճէյիրիզ ճէվապը սեօյլէյսունիզ, վէ մահքէմէ տէ տիյնէտ։

Թ-ինէր Սէֆ. էֆ.—Ճէվապ գելեգելը սեօյլէտիքլերի սեօզլերէ բէք չօգ սեօյլեէճէկիմիզ վար տրը. անճագ պիզ պու ճէվապը քեաֆի կէօրմէեէրուզ. ճէվապ-նամէ իքի մանա չրգաճագ սու-բէթտէ եազըլմըշ տրը. հէր քէսին անլայաճաղը սուրէթտէ եազըլ-մալը. Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրը՝ մէպէքի ֆէսատը նէտէն իպարէթ օղուտ-ղունու թային իթմէլի։ Պիզ վ-էր կաղէթասընին եուլը ֆէսատ թապի-ղինի գապալ իթմէեէրէք, պու-նուն իսպաթ վէ թարինին իսթէ-տիր։ Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրը՝ պէնտէ-ղի իսեանը տավէթ իտէր մի, իթ-մէզ մի, պունու պիր մէճհուլ սուրէթտէ կէօսթերմէյէրի քեա-ֆի տէյիլ տիր. պիր տէ Թ-էրէ-ֆտանը՝ նէչրյայթընան տօլայը, պիզ միւտտահ մի եօգսա միւտտահ ալէյհ միյիզ, պէլկի տէյիլ տիր տէեօրար. Պիզ պիկիրիզ քի միւտ-տահիզ։ Վ-էր՝ եա միւտտահի ումումիյէ վէ եախսոտ տիկէր պիր մագամա միրաճաաթլա, Թ-էրէ-ֆտանը Լ-ֆէ-էրը աչրգտան աչրգա իթ-համ վէ իսպաթը միւտտաա իթ-մէլի տիր։ Եա պէօյլէ իլզահը քէյֆիյէթ իթսին, վէ եախսոտ միւտտահ սըֆաթըյլա մէյտանա չրգըսը. պու պէօյլէ օլմասրը՝ հալտէ, հագդըմըզտա էհլի ֆէ-սատլըը իսպաթտան ամիզ օղ-տուղունու իթիրաֆ իթմիշ օլուր։

Շահզադէ էֆ.—Սիմոն էֆէնտիյէ իլավէթէն պէյան իստէրիմ քի, պիզ եալնըզ պիր չիֆթ սէօզի գանուն նազարընա վազ իտյօ-ըզը, լաքին կարկուր էֆէնտի պիր չօգ թաֆսիլաթա կիրիշյոր։ Ա-սըլ մատտէ հագդըմըզտա օղու-նան իֆթիրաֆտան իպտրէթ իտի։ Մէզքիւր ճէվապնամէնին էքսէր միւնտերիճաթը սիյասի օղուպ, մերճիի պուրասը տէյիլ տիր։ Մաթպուաթ նիզամնամէսինտէ միւնտերիճ օղուղու իւզրէ, պու-նուն պիր գումանեա մէվ-ճուտ օղտուղը իթեան օղունյոր. պու տա պիր իֆթիրա տրը. կա-զէթանը պիտայէթինտէն պէրու Տիգրան էֆէնտինին մուտիր օղ-տուղու պալասընա եազըլրեօր. վ-էրտա իսէ եալընըզ Ֆիլիպ իմ-զասը վար տրը։

Կ-ուլ-ուշ էֆ.— ճէվապնամէմիզ-տէ մուղալաթա եօգ տրը. աչրգ իպարէ տիր։ Միւտտահիլերին կա-զէթալարընտա նէչր իթտիքլերի ֆրգրալարտա ֆէսատ կէօրիւնիւր տէտիք. պունու տէմէմիզտէն մագսէտ՝ հիւբիւմէթին նազարը-նը ճէլպ իթմէքտի։ Ճէվապնամէ-միզին խաթիմէսինտէ՝ եազըգ-լարը պէնտլէրտէն պիրինի օգ-ուրմաղա միւսաատէ օղունուր իսէ, իտտաամըզ վէ սատագաթըմըզ սապիթ օլուր, տէտիք։ Իշմէ պիր պէնտի գրաաթ իյլէյիմ։»

Պուրատա Վ-էրն վէքիլի կար-կուր էֆէնտի, կաղէթամըզը 695 նօմէրօսունտա միւնտերիճ «Պաղ Ամ էյէ-ֆէ էյ-զամը» սեր-լեվալը պէնտի մախսուսըմըզը պաղը ֆրգրալարընը պիլ իֆրազ քէյֆիմայէշա վերմայի իլզահաթ վէ սարահաթբյա պէրապէր մահ-քէմէ հուզուրունտա գրաաթ իյ-լէտի վէ մահքէմէ տախի պունու պիզէ թէպլիզ իթմէք իսթէտի ի-սէ տէ, օ հալտէ տավանը՝ խա-ըրիճինէ չրգելաճաղը ճիհէթլէ, վէքիլլերիմիզ թարաֆընտան իշ-պու թէպլիզ գապալ օղունամա-ը անճագ էյէր իլզահա-թըյա պէրապէր էլիմիզէ կէչ-ճէք օղուր իսէ տէրճ իտէճէ յիմի-զի վատ իտէրիզ։

Ցիւնքի Վ-էրն իշպու մուհաքէ-մէմիզին զապթընը տէրճ իթտի-յինտէ, կարկուր էֆէնտինին իշ-զահաթյա պէրապէր օգուտըզը մէզքիւր պէնտիմիզին ֆրգրալա-ըընը նէչր իթմէքտէն սարֆը նա-զար իտէրէք չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Կարկուր էֆէնտինին Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրտան օգուտուղու պէնտ իլէ իշ պու պէնտէ տայիր վերտիյի իշզահաթը պուրատա այնէն տէրճ իտէմէյիզ, զիրա պու պէնտ օղ-զատար տէհշէթլի տիր քի, Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրտա էրմէնիճէ հրուֆ իլէ նէչրինի ֆէսատտան ատտ իշ-լէտիկիմիզ հալտէ, պիր տէ թիւրք ճէ հրուֆ իլէ կաղէթամըզա տէր-ճինի տաիրէի նէթիշարընը թէվ-սիհնէ իստրամէթ ատտ իտէրիզ։ Պէնտը մէզքիւր մուհաքէմէտ կէօրիւլէն մէճպուրիյէթ իւզերի-նէ մահքէմէ հուզուրունտա պիլէ մահքէթէսսիֆ տերմէյան գը-լընը։»

Պիզ Վ-էրը՝ պու ֆրգրասընա ճէվապէն տերիզ քի, մէզքիւր պէնտ էօյլէ եալթագ վէ միւտտա-հին կաղէթալարը եազաճաղ պէնտ օլմայըզ, տէվլէթը Օսմա-նիյէնին էն սատագաթը վէ մէ-նաֆիի Օսմանիյէի էն զիյատէ կէօղէթլէյիճի պիր կաղէթանը-ն եազաճաղը պ ը պէնտ տիր։ Լիկէր կաղէթամըզը մէզքիւր 695 նու-մէրօլու նիսխէսի աչրը՝ պէն-տը մէզքիւր եօգարտան աշաղա քէմալը տրգգաթ վէ իթինա իլէ միւթալաա օղունուր իսէ, պու իստտաամըզա սուհուլէթլէ գանա-աթ բէյտա օղուր։ Անճագ կար-կուր էֆ. պէնտին իշինտէն իս-թէտիկի ֆրգրալարը վէ սաթրը-լարը ալաղ, իսթէտիկի կիպի տէ իշզահաթ վերբերէք, պէնտի պէօյ-լէ պիր թարումար վէ բէրիշան հայտէ վէ տէլիլ ու պիւրհանլարը նօգսան օլարագ մէյտանա չը-գարըր իսէ, էլկէթթէ պին տիւր-լիւ ճահիրանէ մանալար վէ չէրհ-ւէր վէրիյիր։ Կարկուր էֆ. բէնչ չէնգիհ կիւնիւ մահքէմէ հուզու-ղունտա հէեթթը ասլիյէսի իլէ պուլունարագ, բէք կիւզէլ վէ քէմալը պէլաղէթլէ մուհաքէմէ օլմագտա, վէ սամիուսընը հայ-ըէթթինի ճէլպ իթմէքտէ ի-տի. լաքին էլէ այաղը քէսիլէ-րէք, մահքէմէ հուզուրընա չը-գարըլմըգտա, էլկէթթէ հէր քէ-սին թէէսսիֆինի վէ տահա տօղ-րուսը նէֆրէթինի մուհիպ օլա-ճագտը։ Իշթէ Կարկուր էֆէնտի պիզիմ մէզքիւր պէնտի պու հալէ վազ իտէրէք, մահքէմէ հուզու-ըընա չըգարմըշ օլտուղընը պու-ըաճըգտա սուրէթը մախսուսէտ պէյան իտէրիզ։

Կարկուր էֆ. ֆրգրաթը մէզքիւ-ըէ իլէ իյզահաթընը օգուտըգտան սօնրա,

Ըէյ-ֆ էֆէնտի — վէքիլ էֆէնտիլէր պու օղունան պէնտլէր սիզին կա-զէթանըզտաքի պէնտլէ՞ր միտիր։

Սիմոն Էֆ.—Պունա չիմտի ճէվապ վէրէմէյիզ. կարկուր էֆէնտին ու-ղուն պիր նութգու պէօյլուք պիր չէյ զանն օլունուր իսէ տէ, պի-զիմ իշլուն վագըթսըզ վէ եօլսուզ տրը. բիւզկեարա հաճէթ եօգ տրը իւֆլէմէքլէ տէֆ օղունուր։ Միւտտահ պիզ օլտուղումըզտան, պիզէ էհլի ֆէսատ տէտիկինի իս-պաթ իթմէսինի իսթէրիզ։ Պու սեօյլէտիքլերի չէյլեր՝ պիզիմ տա-վամըզա մուգապիլ տէյիլ տիր։ Պինանէ ալէյհ էհլի ֆէսատ տէ-տիկի իշլուն գանունէն թէէտիպ վէ սարահաթբյա պէրապէր մահ-քէմէ հուզուրունտա գրաաթ իյ-լէտի վէ մահքէմէ տախի պունու պիզէ թէպլիզ իթմէք իսթէտի ի-սէ տէ, օ հալտէ տավանը՝ խա-ըրիճինէ չրգելաճաղը ճիհէթլէ, վէքիլլերիմիզ թարաֆընտան իշ-պու թէպլիզ գապալ օղունամա-ը անճագ էյէր իլզահա-թըյա պէրապէր էլիմիզէ կէչ-ճէք օղուր իսէ տէրճ իտէճէ յիմի-զի վատ իտէրիզ։

Ցիւնքի Վ-էրն իշպու մուհաքէ-մէմիզին զապթընը տէրճ իթտի-յինտէ, կարկուր էֆէնտինին իշ-զահաթյա պէրապէր օգուտըզը մէզքիւր պէնտիմիզին ֆրգրալա-ըընը նէչր իթմէքտէն սարֆը նա-զար իտէրէք չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Կարկուր էֆէնտինին Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրտան օգուտուղու պէնտ իլէ իշ պու պէնտէ տայիր վերտիյի իշզահաթը պուրատա այնէն տէրճ իտէմէյիզ, զիրա պու պէնտ օղ-զատար տէհշէթլի տիր քի, Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրտա էրմէնիճէ հրուֆ իլէ նէչրինի ֆէսատտան ատտ իշ-լէտիկիմիզ հալտէ, պիր տէ թիւրք ճէ հրուֆ իլէ կաղէթամըզա տէր-ճինի տաիրէի նէթիշարընը թէվ-սիհնէ իստրամէթ ատտ իտէրիզ։ Պէնտը մէզքիւր մուհաքէմէտ կէօրիւլէն մէճպուրիյէթ իւզերի-նէ մահքէմէ հուզուրունտա պիլէ մահքէթէսսիֆ տերմէյան գը-լընը։»

Պիզ Վ-էրը՝ պու ֆրգրասընա ճէվապէն տերիզ քի, մէզքիւր պէնտ էօյլէ եալթագ վէ միւտտա-հին կաղէթալարը եազաճաղը պէնտ օլմայըզ, տէվլէթը Օսմա-նիյէնին էն սատագաթը վէ մէ-նաֆիի Օսմանիյէի էն զիյատէ կէօղէթլէյիճի պիր կաղէթանը-ն եազաճաղը պ ը պէնտ տիր։ Լիկէր կաղէթամըզը մէզքիւր 695 նու-մէրօլու նիսխէսի աչրը՝ պէն-տը մէզքիւր եօգարտան աշաղա քէմալը տրգգաթ վէ իթինա իլէ միւթալաա օղունուր իսէ, պու իստտաամըզա սուհուլէթլէ գանա-աթ բէյտա օղուր։ Անճագ կար-կուր էֆ. պէնտին իշինտէն իս-թէտիկի ֆրգրալարը վէ սաթրը-լարը ալաղ, իսթէտիկի կիպի տէ իշզահաթ վերբերէք, պէնտի պէօյ-լէ պիր թարումար վէ բէրիշան հայտէ վէ տէլիլ ու պիւրհանլարը նօգսան օլարագ մէյտանա չը-գարըր իսէ, էլկէթթէ պին տիւր-լիւ ճահիրանէ մանալար վէ չէրհ-ւէր վէրիյիր։ Կարկուր էֆ. բէնչ չէնգիհ կիւնիւ մահքէմէ հուզու-ղունտա հէեթթը ասլիյէսի իլէ պուլունարագ, բէք կիւզէլ վէ քէմալը պէլաղէթլէ մուհաքէմէ օլմագտա, վէ սամիուսընը հայ-ըէթթինի ճէլպ իթմէքտէ ի-տի. լաքին էլէ այաղը քէսիլէ-րէք, մահքէմէ հուզուրընա չը-գարըլմըգտա, էլկէթթէ հէր քէ-սին թէէսսիֆինի վէ տահա տօղ-րուսը նէֆրէթինի մուհիպ օլա-ճագտը։ Իշթէ Կարկուր էֆէնտի պիզիմ մէզքիւր պէնտի պու հալէ վազ իտէրէք, մահքէմէ հուզու-ըընա չըգարմըշ օլտուղընը պու-ըաճըգտա սուրէթը մախսուսէտ պէյան իտէրիզ։

Կարկուր էֆ. ֆրգրաթը մէզքիւ-ըէ իլէ իյզահաթընը օգուտըգտան սօնրա,

Ըէյ-ֆ էֆէնտի — վէքիլ էֆէնտիլէր պու օղունան պէնտլէր սիզին կա-զէթանըզտաքի պէնտլէ՞ր միտիր։

Սիմոն Էֆ.—Պունա չիմտի ճէվապ վէրէմէյիզ. կարկուր էֆէնտին ու-ղուն պիր նութգու պէօյլուք պիր չէյ զանն օլունուր իսէ տէ, պի-զիմ իշլուն վագըթսըզ վէ եօլսուզ տրը. բիւզկեարա հաճէթ եօգ տրը իւֆլէմէքլէ տէֆ օղունուր։ Միւտտահ պիզ օլտուղումըզտան, պիզէ էհլի ֆէսատ տէտիկինի իս-պաթ իթմէսինի իսթէրիզ։ Պու սեօյլէտիքլերի չէյլեր՝ պիզիմ տա-վամըզա մուգապիլ տէյիլ տիր։ Պինանէ ալէյհ էհլի ֆէսատ տէ-տիկի իշլուն գանունէն թէէտիպ վէ սարահաթբյա պէրապէր մահ-քէմէ հուզուրունտա գրաաթ իյ-լէտի վէ մահքէմէ տախի պունու պիզէ թէպլիզ իթմէք իսթէտի ի-սէ տէ, օ հալտէ տավանը՝ խա-ըրիճինէ չրգելաճաղը ճիհէթլէ, վէքիլլերիմիզ թարաֆընտան իշ-պու թէպլիզ գապալ օղունամա-ը անճագ էյէր իլզահա-թըյա պէրապէր էլիմիզէ կէչ-ճէք օղուր իսէ տէրճ իտէճէ յիմի-զի վատ իտէրիզ։

Ցիւնքի Վ-էրն իշպու մուհաքէ-մէմիզին զապթընը տէրճ իթտի-յինտէ, կարկուր էֆէնտինին իշ-զահաթյա պէրապէր օգուտըզը մէզքիւր պէնտիմիզին ֆրգրալա-ըընը նէչր իթմէքտէն սարֆը նա-զար իտէրէք չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Կարկուր էֆէնտինին Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրտան օգուտուղու պէնտ իլէ իշ պու պէնտէ տայիր վերտիյի իշզահաթը պուրատա այնէն տէրճ իտէմէյիզ, զիրա պու պէնտ օղ-զատար տէհշէթլի տիր քի, Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրտա էրմէնիճէ հրուֆ իլէ նէչրինի ֆէսատտան ատտ իշ-լէտիկիմիզ հալտէ, պիր տէ թիւրք ճէ հրուֆ իլէ կաղէթամըզա տէր-ճինի տաիրէի նէթիշարընը թէվ-սիհնէ իստրամէթ ատտ իտէրիզ։ Պէնտը մէզքիւր մուհաքէմէտ կէօրիւլէն մէճպուրիյէթ իւզերի-նէ մահքէմէ հուզուրունտա պիլէ մահքէթէսսիֆ տերմէյան գը-լընը։»

Պիզ Վ-էրը՝ պու ֆրգրասընա ճէվապէն տերիզ քի, մէզքիւր պէնտ էօյլէ եալթագ վէ միւտտա-հին կաղէթալարը եազաճաղը պէնտ օլմայըզ, տէվլէթը Օսմա-նիյէնին էն սատագաթը վէ մէ-նաֆիի Օսմանիյէի էն զիյատէ կէօղէթլէյիճի պիր կաղէթանը-ն եազաճաղը պ ը պէնտ տիր։ Լիկէր կաղէթամըզը մէզքիւր 695 նու-մէրօլու նիսխէսի աչրը՝ պէն-տը մէզքիւր եօգարտան աշաղա քէմալը տրգգաթ վէ իթինա իլէ միւթալաա օղունուր իսէ, պու իստտաամըզա սուհուլէթլէ գանա-աթ բէյտա օղուր։ Անճագ կար-կուր էֆ. պէնտին իշինտէն իս-թէտիկի ֆրգրալարը վէ սաթրը-լարը ալաղ, իսթէտիկի կիպի տէ իշզահաթ վերբերէք, պէնտի պէօյ-լէ պիր թարումար վէ բէրիշան հայտէ վէ տէլիլ ու պիւրհանլարը նօգսան օլարագ մէյտանա չը-գարըր իսէ, էլկէթթէ պին տիւր-լիւ ճահիրանէ մանալար վէ չէրհ-ւէր վէրիյիր։ Կարկուր էֆ. բէնչ չէնգիհ կիւնիւ մահքէմէ հուզու-ղունտա հէեթթը ասլիյէսի իլէ պուլունարագ, բէք կիւզէլ վէ քէմալը պէլաղէթլէ մուհաքէմէ օլմագտա, վէ սամիուսընը հայ-ըէթթինի ճէլպ իթմէքտէ ի-տի. լաքին էլէ այաղը քէսիլէ-րէք, մահքէմէ հուզուրընա չը-գարըլմըգտա, էլկէթթէ հէր քէ-սին թէէսսիֆինի վէ տահա տօղ-րուսը նէֆրէթինի մուհիպ օլա-ճագտը։ Իշթէ Կարկուր էֆէնտի պիզիմ մէզքիւր պէնտի պու հալէ վազ իտէրէք, մահքէմէ հուզու-ըընա չըգարմըշ օլտուղընը պու-ըաճըգտա սուրէթը մախսուսէտ պէյան իտէրիզ։

Կարկուր էֆ. ֆրգրաթը մէզքիւ-ըէ իլէ իյզահաթընը օգուտըգտան սօնրա,

Ըէյ-ֆ էֆէնտի — վէքիլ էֆէնտիլէր պու օղունան պէնտլէր սիզին կա-զէթանըզտաքի պէնտլէ՞ր միտիր։

Սիմոն Էֆ.—Պունա չիմտի ճէվապ վէրէմէյիզ. կարկուր էֆէնտին ու-ղուն պիր նութգու պէօյլուք պիր չէյ զանն օլունուր իսէ տէ, պի-զիմ իշլուն վագըթսըզ վէ եօլսուզ տրը. բիւզկեարա հաճէթ եօգ տրը իւֆլէմէքլէ տէֆ օղունուր։ Միւտտահ պիզ օլտուղումըզտան, պիզէ էհլի ֆէսատ տէտիկինի իս-պաթ իթմէսինի իսթէրիզ։ Պու սեօյլէտիքլերի չէյլեր՝ պիզիմ տա-վամըզա մուգապիլ տէյիլ տիր։ Պինանէ ալէյհ էհլի ֆէսատ տէ-տիկի իշլուն գանունէն թէէտիպ

վալը ըէյ օղունտուգտա, միւտ-տահի ումումի՝ կաղէթատայի միւնտերիճաթըն թասամ գ օղուն-մատըղընը տերմէյան իլէտի։

Ըէյս էֆէնտի, Թ-էրէֆտանը Լ-ֆէ-էրն՝ քենտի կաղէթալարը օղտուղունու վէքիլլերիմիզէ օղտուգտա, Սի-մոն էֆ. «Էվվէթ, Մաթպուաթ իտարէսինին նազարընտան կէչմիշ տիր» տէյու ճէվապէն պէյան իթտի։

Պունուն իւզերինէ ըէյս էֆէնտ-ի էվրագը պիրէր սուրէթինի ճումլա էրթէսի կիւնիւ ախզ իտ-տէճէկիմէգի իխթար իթտիկինտէ, Սիմոն էֆ. կարկուր էֆէնին օգուտուղու իբրինճի վարագ ի մուֆասսալէյի պապուլէ մէճպար օլ-մաըղընը պէյան իթտի։

Ըէյս էֆ. — Պէնտլէր սահիհէն սիզին պէնալէ՞ր մի տիր։

Սիմոն էֆ. — Պու պիզիմ իշլուն զարը ըէսմի տիր։

Ըէյս էֆ. — Իշ հուգուգը ումու-միյէ այիտ օղտուղունտան մէյ-տանտա հուգուգը ումումիյէ օղ-տուգճա հուգուգը խուսուսիյէ յէ պագըլմամաղ։

Սիմոն էֆ. — Մաահմ քի միւտ-տահի ումումի պու կիւնէ գատար հիչ պիր տավա իթմէտի վէ չիմոի ֆիլիպ էֆ. իլէ մուհաքէմէյէ կէլ-տիր, վէ միւտտահի ումումի տէ տավասընա տայիր պիր չէյ սեօյ-լէմէտի...

Ըէյս էֆ. — Էվրագընըզ միւտ-տահի ումումիյէ վերիրտի. պու կիւնէքի էվրագը տախի միւտտահի ումումի թէագիզ իթմէյինճէ պիր չէյ սեօյլեյեմէ յիզ։

Սիմոն էֆ. — Շու էվրագը գա-պուլէ մէճպուրիյէթիմիզ օլուպ օմմատրընա մահքեմէ պիր գա-բար վերմէլի. զիրա պու կիւն մունթազրը օղտուղումուզ գաբա-ը տա օնա թասալիք իտիյօր։

Շահզադէ էֆ.— Լութֆէն միւ-տահի ումումնին պու կիւն պի-զիմ ալէյհիմիզտէ պիր կէօնա իստտաատա պուլունմատրընը վէ պու պապատ քենտիլերինին անի-ֆէն զիքր օղունան պէնտիմիզի պիր թագդմ գավլը միճհերրեէրինէ իսթինատէն վագը օլան իլզահա-լարը իլէ իստտաամըզա գարշը վու-գու պուլանմատաֆալարը չայա-նը բաղպէթ օլամայաճաղը կիպի, վէ լասիյէմա պիզիմ պէօյլէ պիր միւգիր պէնտիմիզ տախի օլսա քենտիլերինին սուրէթի հաբիմա-նատ մահպուաթ աէմի մուվա-ճէհէսինատ ալէնէն եհլը ֆէսատ թա-պիրինի նէչր իթմէկէ գաբմէն իս-թիհդագարը եօգ տրը։

Անճագ մահքէմէի ալիլերի միւ-տաֆատ եօղունտա պուլունան չու իֆատէի սիյասիյէլերինէ ճէ-վապ վերմէք իւզրէ էվվէլճէ պիր գարար վերիր իսէ, գանաաթ կէ-թիրտիկիմիզ հալտէ պու միւտ-ֆէալարընը՝ քեաֆֆէսինէ եվ քեան եէքեան ճէվապ վերմէկէ միւգթէտիրիզ։

Ըէյս էֆ. Միւտտահ ումումիյէ էվրագ վերիլէճէյի կիպի, սիզ տախի իբի կիւն սօնրա պիր ա տամ եօղայրպ սուրէթը ճէվապ-նամէյի ալապիլիրսինիզ։

Շահզադէ էֆ. Լիֆէնտիմիզ, պու կիւնքի ճէրէյանը մուհաքէմէյի վէ պու նօգթա հագդընտա մահ-քէմէնին վագը օլան գարարընը տախի թահրիրէն թարաֆըմըզա իթասընը թէվենին իստրիմ։

Ըէյս էֆ. Պու գարարը գապալ իթմէյիպ իսթինաֆ մի՞ իստէճէք սինիզ։

Շահզադէ էֆ. Օնա շիմտիտէն ճէ-վապ վերէմէյիզ, լեճիլ իսթի-նաֆ թարաֆըմըզա իթասընը ըէ-ճա իստրիմ։

Կ-ուլ-ուշ էֆ. — Խասիսիրիմիզ իֆատարընը իսպաթ իթմէքլի կիմիզի իսթէյօրար. պիզ իյզահ ու իսպաթ իթտիք։ Կաղէթա-ըընն Մաթպուաթ իտարէսինա զարընտան կէչտիկինի սեօյլէյօր-լար. դանունը էսասի հէր ֆէրտէ մէնֆաաթը Օսմանիյէյէ տայիր սեօզ սեօյլէմէք հագգընը վերմիշ տիր։ Պայգա մէմլեքէթլերտէ հուգուգը իճթիմա տախի վերի-միշ օղտուղունտան, միթրինկիր ագա օղունուր իսէ տէ, պիզտէ պինլերճէ տատամ թօքլանամայուպ, պու հուգուգու պիր կաղէթա իյ-ֆա իտիյօր։ Մաթպուաթ իտա-ըէսի վազիֆէսինտէ թէսամիւհ իթմիշ իսէ, հուգուգը ումումիյէ նամինա օ տախի իթհամ օղունուր քի պու տա միւտտահի ումումիյէ այիտ տիր։

Սիմոն էֆ. — Ֆագաթ գանունը էսասի պու հագգը հաքիմիյէթ սրֆաթբյա վերմէմիշ տիր։

Պունուն իւզերինէ մէճլիս տա-պրը, վէ տամիուսընն էքսէրիսի՝ Վ-էրն կաղէթասընն՝ կերէք պիզիմ վէ կերէք միլլէթին նամուսունու բայմայ իտէճէք տերճեճտէ իթ-եան էյլէտիկի սեօզլերին զէմմ ու իֆթիրատէն իպարէթ օղտու-ղունու էլպէթ վէ էլպէթ թէպէյ-եիւն իտէճէկինի՝ հէմ միլլէթին էօթէտէն պէրու կէօսթերտիկի սատագաթընտան, վէ հէմտէ կա-զէթամըզը՝ իպթիտաի նէչրին-տէն պէրու տէվլէթի Ալիյէ մէնա-ֆիլինի մուհաֆազա իտիշինտէն փարզ ու իսթիտալ իթտիքլերինի սուրէթը թէպրիքլիյէտ պէյան իթմիշ օղտուգլարընտան, խասսա-թէն պէեանը թէշէքքիւր իտէ-ըիզ։

Կէլէճէք եէվմը մուհաքէմէ թա-լին օղունմամըշ տրը։

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Ա.Ժ.Ռ. Ռ-ԲԷ

Լօնտրա 16 յունվար

Պահրիյէ նազրը Մ. Շմիտ՝ տիւնքի կիւն իրսա իթտիյի պիր նութգունտա, Բուսիա իլէ Ին-կիլթերրա արասընտաքի միւնա-սէպաթտան պահս իթմիշ տիր։ Նազրը միւշարիէյ, պազը կա-զէթալարըն պու իքի տէվլէթ ա-բասընտա մութլագա պիր մուհա-բէպ վուգու պուլաճաղընա տա-յիր եազըրգլարը եանլըշ հավա-տիսլերի ճէրհ իթմիշ տիր։

Մ. Շմիտ՝ Ինկիլթերրայա կե-լինճէ չու վէճհ իլէ պէյանը էֆ-քեար իթմիշ տիր. Տէվլէթը միւ-շարիէյհա Բուսիա իլէ միւնասէ-պաթը հասէնէտէ պուլունմագ արզու իտէր, վէ Բուսիանին պիր հիւնանիւ իտարէ թէէսսիսի իչիւն ըսլահաթը տաիրիյէ իճրասը էլ-զէմիյէթինտէ պուլունտուղունու մէմուլ իտէր։

Լօնտրա 15 յունվար

Կաղէթալար՝ Խրտիվին Օթամ. պայա պիր սէյլեահաթ թասավ-վուրունա հիչ պիր բօլթիգա է-հէմմիյէթի վերմէյօրլար։

Պիր չօգ կաղէթալար վէ պաշ-լըճա Մ-ինկ Բ-ռ կաղէթասը եի-նէ ըսրար իտիյօրլար քի, Աֆղա-նիսթան Հինտիսթանա իլհագ օ-ղունմասա պիլէ, Հինտիսթանին Ինկիլիզ հուտուտու Աֆղանիսթա-նա սօղրու թէվսի օղունսուն։ Պու սուրէթլէ հէման պիլճիմէ կաղէթալար զանն իտիյօրլար քի, Բուսիանին Թիւրքիսթանա տօղ-րու իլէրլիյէմէսի սէպէպինտէն նաչի, Գանտահար էյալէթի Հին-տիսթանա իլհագ օղունճագտը։ Պաղը ղաղէթալար տա Աֆղանիս-թանը եէրլի վալիլերէ թէրք իթ-մէյի վէ քեապիլ վէ Գանտահար վէ Հերատտա քիւլլիյէթլի ասքեր պէքլէմէյի թավսիյէ իտէյօրլար։

Լաքին զանն օղունտուղունա կէօրէ, էյէր Ինկիլթերրա մէմա-լիքի մէզքիւրէյի թէմամը իլէ թավսիյէ իթմէք իսթէսէ իտի, եօղլար վէ գէշլալար եաբմագ ի-չիւն քիւլլիյէթլի ադչէ սարֆ իթ-մէյէ գարար վերմէզ իտի։

Ինկիլիզ կաղէթալարը՝ Բուսի-անը Դարպ հուտուտունտա ասքեր պիրիքտիրմէսի վէ սեպեպի մէճհուլ օլարագ սիլահլանմասը հագգընտա թաֆսիլաթլա մէմու-տրը։

Ադինա 15 յունվար

Խիլաֆկիրան ֆրգրասընտան պիր չօգ ադամնը եագընտա գա-պինէյէ տախիլ օլաճագլարը մէ-մուլ տուր։

Պունլար հիւբիւմէթ թարա-ֆընտան վերիլէն լյղահաթ իւզէ-րինէ, միւնհալ օլան վիւքէլա մէ-մուրիյէթլերինի գապալ իտէճէ-լէր տիր։

Հիւբիւմէթ հէր նէ գատար պիր էքսէրլյէթը ազիմէյէ մալիք իսէ տէ, պու սուրէթլէ տահա գուվ-վէթլի պիր մէվգիտէ պուլունա-ճագ տրը։

Մ. Ցելիեանի՝ վէ Մ. Ավերին-նօ մէճիսի վիւքէլա ըէյսինին հէյէթը վիւքէլատա իճրա իտէ-ճէյի թաատիլաթա պիր սուհու-լեթ վիրմէք իչիւն իսթիֆալարը-վերմիշ էր իսի։ Պու իքի զաթ՝ խիլաֆկիրան ֆրգասընն պազը գըսմարը իլէ պիր իթիլաֆ հու-սուլ կէթիրէրէք, եէնիսէն գա-պինէյէ ասիսլ օլմուշլար տրը։

Պերլին 15 յունվար

Մէվսուգէն խապէր վերիլտիյի-նէ կէօրէ, Բուսիա Քիլիա գուբ-պինտէ պուլունան Թունա նէհրի-նին պիր գօլունու տօղրուտան տօղրույա քենտի նէզարէթի թահ-թընտա պուլունտուրմագ իստա-ասընտա պուլունմուշ իսէ տէ, պիւթիւն տէվլէթլեր իշ պու իս-տաաեա մուխալիֆէթ իթտիքլե-րինտէն, տէվլէթը միւշարիէյհա պու հագգը թունանը Էվրօբա գամիսիօնունա թէրք իթմիշ տիր։

Պերլին կաղէթալարը՝ պիճիմ-լէ Բուս տարիւֆիւնունլարընն թալէպէսի իչիւն բէք չէտիս պիր նիզամնամէ սուրէթինի տէրճ ի-սլյօրլար. պու նիզամնամէ մու-ճիպինճէ, մէրգում թալէպէ նէ պիր մահալտէ իճթիմա իստէպիլ-ճէք, վէ նէ տէ հէյէթը մէպուսէ-լէր իրսալ իյէյէճէք տիր։ Պունլար պիր իւնիֆորմա լայիս օլա-ճագլար, վէ բէք չօգ սրգը ալ-թընտա պուլունճագլար տրը։

Վիէննա 15 յունվար

Տիւգ տը Վիւրթեմբերկի Պոսնա Սէրայտան պուրայա միւվասէլէթ իստէրէք, Պոսնա վէ Հերսէյին ի-տարէի մսիթագպէլէսի հագգընտա հէյէթը վիւքէլանը իճրա իթմիշի միւղաքէրաթընտա ըհա-զը պուլունմուշ տուր։

Վիէննա 16 յունվար

Վիէննա կաղէթալարընտա նէչր օղունան նիմ ըէսմի պիր մէգալէ-տէ կուսինա վէ Բլավա մէսելէ-սինտէն պահս իլէ, չու սուրէթ-տէ իտարէի քէլամ օղունմուշ տուր։

Լյէր քեաֆֆէի տէվլէթլեր վէ պիրինճի տերէճէտէ օլարագ Ա-ւսթրիա Մաճարիսթան՝ տէվլէ-թը Ալիյէյէ պազը նասիհաթլար իթա իթմիշլեր իսէ տէ, տէվլէ-թը Ալիյէնին ֆայիտէսի իչիւն նա-սիհաթ վիրմիշլեր տիր։ Տէվլէթը Օսմանիյէ ասքերինի վէ մէմուր-լարընը մէզքիւր մահալլերտէն կէ-ըի ալտրզը վէ նէվահիի միթէ-ճավիրէ թարաֆընտան կուսինալը-լարա օղունան մուավէնէթը մատտ-յէ վէ մանէվիյէյի մէն իլլեր իսէ, ահտալարընը թէմամը իլէ իյֆա իյ-լէմիշ օլուր։ Տէվլէթը Օսմանիյէ պէօյլէ հարեքէթ իթմէզ իսէ, հա-ըէքէթը չէտիտէյ միւհէյյա պուլունան էհալի իզզերինէ նու-ֆուզունու զայպ իտճէք տիր։

Ադանա 15 յունվար

Խրիվը Մրսը՝ հագդէթլերի կէլէճէք ապրիլ այրնը իչինտէ Ցերսասատէթ ադիմէթ իտէճէք տիր։

Իսմայիլ Էյուպ բաշա Սուտան վալիսի թաեին օղունմուշ տուր։

Լօնտրա 14 յունվար

Իսմիտ Պրունտանան ալընան էն սոն խապէրլերէ կէօրէ, թը-բանսվաալտա մուխապէրաթը թէ-լէկրաֆիյէ միւնգաթի օղուչտուր։

Ազան Հալա

(Պ.- ապան Լեզն Բեկերոֆլոր)

Բեթերսպուրկ 16 յուն.

Ինվալիդ Բե.- կազէթասը՝ զարպ հուտուտմնտէ պիր չօդ Բուս ասքերի պերիքմէսինէ տայիր օլան հալատիսի թեբզիպ իտիյօր։ Պու կազէթանէն պէեանընա կէօրէ, Բուս օրտուսընէն մէվճուտը թէնզիլ իտիրմիշ վէ թէքրար պիր թէնզիլ տահա միւթէսավվէր պուլունմուշ տըր։

Վիէննա 16 յունվար

Մահար հէեթը մէպուսէսինտէ պարօն Հայմերլէ պէեան իմիշ տիր քի, հիւքիւմէթ՝ կուսինանէն սէրիան Գալատաղ թերքի իչուն իսրար իտէճէք տիր։

Պատէհու պարօն Հայմերլէ եունան մէսէլէսինտէն պահա իտէրէք, տէմիշ տիր քի, տօղրու վէ միւնասիպ պիր հուտուտ խաթթը հադդընտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթը մահրէմանէ՝ անմիճագ Ֆրանսատա ալտրէն վուդու պուլան թէպէտտիւլի վիւքէլատան տօրայը միւնդաթի օրմուշ տըր։ Միւշաթիլէյհ խարիճիյէ նազրը իլաղէի մէզալ իտէրէք պէյան իմիշ տիր քի, Ավթրիանէն թէվասսութը դաթիէն թալէպ օլունտուգտա, տէպէլէթը միւշարիէյհա պու թէվասսութտա պուլունմագա հազը տըր։

Մահար հէեթը մէպուսէսինէն պիւտժէ գօմիսէնտատա ումուրու խարճիյէ պիւտժէսինէն միւզաքէրէսի միւնասէպէթիյէ պարօն տր Հայմերլէ՝ Սթամպուլտա պիր Ավթրիա-Մահարիսթան սէֆարէթինէն պագասը էլղէմիյէթի իւզերինէ իսրար իմիշ տիր։

Բարիզ 16 յունվար

Պու կիւն գամարալարտա օդունան վիւքէլա պէեաննամէսինտէն անլաշըլըրընա կէօրէ, հէեթը հազրէի վիւքէլա՝ էվվէլքի գապինէնին իհթիյաթքեարանէ վէ միւթէտիլանէ բօլիթիգասընտա տէվամ իտէճէք տիր, մէճլիսի Մէպուսանը՝ գապու իմիշ օլտուղու մէարիֆէ տայիր օլան գավանինի թադարիր վէ գապու իմիշինի մէճլիսի Սեանտան թալէպ իտէճէք տիր, մանպուտթ վէ հուրրիյէթը իճթիմա հադդընտա եէնի գանունլար տրդ իլղէեճէք տիր, ումուրու նաֆիա իշիւն գարարշայրընը բրօկրամը իճրասընա չալըշճագ տըր, ահվալը հազրէեէ կէօրէ կէօմրիւք գանունլարընը միւզաքէրէ իտէճէք տիր, գանունը ասքէրիյի սէրիան միւզաքէրէ իմիշէրինի գամարալարտան թալէպ իլղէեճէք տիր, գավանինի ճիւմհուրիյէյէ բիայէթ իմիշէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունան հէյէթը հիւքքեամէն թէնսիգիյէ մէչղուլ օլաճագտըր, էլհասը պիճիւմէ գավանինի իթիտալ իւզրէ վէ պիթարաֆլըգա իճրա իտէճէք տիր։

Պիյասասա եէնի գապինէ Ֆըրանսայա լապիւտ վէ էլղէմ օլան իքի էյլիք եանի ասայիշ վէ սուլհու սալահ վէրմէք միւրատընտա տըր։ «Գավի օլմագտան ֆարիզ օլմադըզդըն, միւսալէմէթքեար օլաճաղըզ»։

Իշ պու վիւքէլա պէյաննամէսի հէմ մէճլիսի Մէպուսանտա վէ հէմ մէճլիսի Ա.յանտա սուրէթը ֆէվգէլատտէ ալդրըշանմըշ տըր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

Մեծ. Խմբագիր

Հոգաբարձութիւնը կը փութայ Մեծ. Նուիրատու Աղգայնոց Դիւանկը հրատարակել, որք յառաջիկայ Ս. Ծննդեան ցօնի առթիւ միմեանց այցելութիւն տալու հարկէն ազատ մնալու նպատակաւ հաճեցան շնորհել մէկ մէկ արծաթ մէճիտ։ Ի նպաստ Աղգ. Հիւանդանոցի խղճալեաց որոյ համար շնորհակալութիւն յայտնելով

Մնամ յարգանօք

Ի դիմաց Հիւանդ. Հոգաբարձ.

Գործակալ

Սարգիս Մ. Հէրոբեան

Գրասեն. Հիւ. Մեծ Նոր խան

1880 Յունվար 3

Մեծապատիւ Եֆենդի

Վահան Պողոս պէյ Նուպարեան

Կէս Օսմ. լիրա

Վահան Սիմոն պէյ Պալեան

Պողոս Գալֆճեան

Գրիգոր Սելիմիճեան

Յովհաննէս Պէյլիքճեան

Նշան Գ. Մօստիչեան

Եղեկիել Ն. Մօստիչեան

Սիմոն Թընկըր

Գէորգ Մուրատեան

Աբրահամ Կիւմիւշեան

Միքայել Մատթէոսեան

Խաչիկ Թօքհանէլեան

Սարգիս Թօքհանէլեան

Բարսեղ Խուպէսերեան

Յակոբ Քաղպէեան

Աղաթան Թահթապուրունեան

Եղբարք Մընտիկեան

Յակոբ Մարկոսեան

Տիգրան Նուսուֆեան

Կարապետ Քէմալիկեան

Սարգիս Զըրուգճեան

Տիգրան Թաշուորեան

Ենովք Ենովքեան

Ա. Աբիկեան

Նիկողոս Սուլուխանեան

Նախորդ գումարաւ մէկտեղ ութսուն և ինը արծաթ և կէս օսմանեան ոսկի։

ՆՈՐ ՄԱՀ

ԵՒ

ԼԵԶՈՒԱԲԵՆԱԿԱՆ ԱՏԵԱՆ

Գրէց

ԿԱՐԱՊԵՏ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

Ն-ը կեանք անուն տետրակին դէմ հեղնարանական դրուած մ'է որ կը ծախուի Եէնի-ճամի, Զիլինկիրէր ճատաէսի թիւ 2, Ս. Ղուկիեան գրատունը և ուրիշ գըրավաճառաց քով։ Գին 2 ½ ղրշ արծաթ։

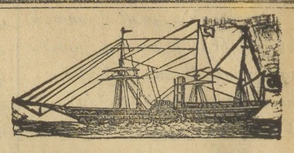

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸՆ

ՎԱԴԹԸ ՀԱՐԼԻԹԼԻՐԻ

Իրաւ 1879 «Էնէլ Քէանէլ Էվվէլքի գէնճ սալը էէնէնէրէն էրիպորէն։

—

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադրատան սապանլարը հէօբէրէյ

Սք. Տք.

2 45 Գ. Ատատան, Հէյսլէլի, Պուրկազ, Գնալը։

2 45 Բէնտիքաէն Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի Պուրկազ, Գընալը։

Քէօբէրէ-էն Ադալար ճանիպէնէ

Սք. Տք.

9 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյսլէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

10 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադալարան Քէօբէրէյ

Սք. Տք

3 Բէնտիքաէն Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

8 Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ Գընալը։

Քէօբէրէ-էն Ադալար

Սք. Տք.

4 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ Ատա, Գարթալ

9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

ԳԱՏԸՐԲԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօբ-էրէ	Գընալ-էրէ	Քէօբ-էրէ	Գընալ-էրէ
Սք. Տք.	Սք. Տք.	Սք. Տք.	Սք. Տք.
2 30	2 30	3	3
3 15	3 15	4	4
4	4	5	5
4 45	4 45	6	6
5 45	5 45	9	9
8 30	8 30	10	10
9 30	9 30	11	11
10 30	10 30	12	12
11 15	11 15		
12	11 45		

Լիւզումի թադիրաք պաղը սէֆիլէր Հայտար ըաշայա օղրայաճագ։

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իշէր ղընդրՖՖէրէ քոնիւլարընա

Դարիւոպրէֆ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Հայտար Բաշարան

Սք. Տք.	Գընալ Նստ
4 15	Գարթար իչէն
8	Գարթար իչէն
9	Գայրը միւթէատրի
11 10	Գարթար իչէն

Քէօբէրէ-էն

Սք. Տք.	Գընալ Նստ
2 30	Գարթար իչէն
7 30	Գարթար իչէն
10 30	Գարթար իչէն

ՄԱԳՐԻԲԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻՆՏԷՆ ՄԱԱՏԱ

Մոդրէսէյոտէ Քէօբէրէյ

Սք. Տք.

2 45 Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգապու.

Սք. Տք. Ադշամ

10 45 Գումգապու, Սամաթիա Մաքրիքէօյ,

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Սոպահ

Սք. Տք.

2 45 Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգապու

Սք. Տք. Ադշամ

10 45 Գումգապու Սամաթիա, Մաքրիքէօյ,

ԻԽԹԱՐԱԹ

Քէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմաբլէրի այնէն պիւտէթ ալուշ պիւտէթ եէրինէ բարա տօղ իյլէմէլերի քիւլլիւէն մէճմու տըր։ Միւթէհաբրլէրի պէր մուճիպի իմանամթ չէտիսէն մէսուլ տըր, պիտնէն սէյէ վարօրա բարքիսլ օյան գէվամ հէնկամը բանտ պիւտէթլերինի ախզ իթմէկլերի միւսթէրճա տըր։ Իչտու իթթարէ մուվաֆֆագ ամթ իթմէյաւ ամ իսկէլեեէ ջէրդըլամագ էանատ պիւտէթ ալըճամագ օլուճուր իսկ, պիրա խթիանա պիրինճի մէվզը եօրճուսու ատտա օլունտուգ, եապմագը թարաքիքնատան պիրինճի մէվզրեէ մանսուս օյան պիւտէթի վերիլճէկի իյան օլուճուր։

Ախշամտրը քէօրրիւէն սաաթ 10։ 45ատ Ադալարա վէ սաաթ 10 40 վէ 11 20 վէ 11 45ատ Գարաքէօյիւէ դարաքէթի իսէն վարօրարա ճիւրմիւ պէօյիւք վէ եօճուլարը իպաճ իսէր տէրէճէտ օյան եիւք վէ էշնա գապուլ օլունմայաճագ տըր։

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻԾ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նոր Լօնդրա վէ Էդինպուրկ եանկըն Սէյոորրա քոմբանիասը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	2,000,000
Էքսթէնտիշ սէրմայէ	250,000	
Եանկըն չիւպէսինտէն հասըլ օյան իհթիսաթ ագճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկըն չիւպէսինտէն օյան հասըլաթը սէնէվվիսի		916,646

NORTHERN ASSURANC CONPANY

ՆՕՐԹԸՐՆ

Նոր Լօնդրա եանկըն վէ էօր Սէյոորրա քոմբանիասը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	3,000,000
Էքսթէնտիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկըն վէ էմր չիւպէսինտէն հասըլ օյան իհթիյաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկըն չիւպէսինտէն իրասը սէնէվվիսի		403,000

Պուլունուէ էէ սէյոորրա քոմբանիասընընը պէրտէն ճէնիրիօսու պուլունաղ, եանկըն սէյոորրասը էէտ, գիւրիբէյէտ ինսիւրանսը լազըմ էնր օլունաղընը էլանա գիւորամ վէ զէր օլանան քոմբանիասլար տարէյէ նէլամնամէլէրէ մանսուբ օլան պիրինճի մանսուսա օյան պիրինճի մէվզրեէ մանսուսա օյան պիրինճի վերիլճէկի իյան օլունուր։

Ախշամտրը քէօրրիւէն սաաթ 10։ 45ատ Ադալարա վէ սաաթ 10 40 վէ 11 20 վէ 11 45ատ Գարաքէօյիւէ դարաքէթի իսէն վարօրարա ճիւրմիւ պէօյիւք վէ եօճուլարը իպաճ իսէր տէրէճէտ օյան եիւք վէ էշնա գապուլ օլունմայաճագ տըր։

Մէկթիւբ գումանդարարընա ճէնէրալ օսը

ՃՕՀՆ ԲՈՒՌԻ

Վէ ումուրու մէսալիհինէ մէմուր

ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԷՐՈՐԵԱՆ

BAUME DE LA CROIX ROUGE

ՍԱԼԻՊԻ ԱՀՄԷՐ

ԲԷԼԷՍԷՆԿԻ

Ամէնէ թապիր օյունան բելէսէնկիէն վէ չիմտիյէ տէկին մալիւմ օյան ճէմի բելէսէնկիէրին եէրինի թուտմուշ նէվ իճաա վէ միւքէմմէլ պիր նէվ իլաճ տըր։

Իսթիմալ օյունտուգտա, եարալարըն, պերէլէրին եանըդլարըն վէ թէն իւզէրինտէ միւշահէտէ օյունան սաիր խասթալըգլարըն վէ ֆէնալըգլարընը չաբուգ էյիլէնէճէյի մուհազդագ տըր։

Պու իլաճ, Սպանիատա, Գուսպարիա, Թիւրքիա վէ ալիիրէն Հինտիսթանատա պիր խայը մուհարէպէ մէյտանարընտա պինլէրճէ ատամլերի սաղլատարագ, քէսպը չէօհրեթ իմմիշ օյտուղու կիպի, պիր խայը էքսբոզիսիօնլարտա միւքեաֆամլարա վէ միտալէօնլարա մաղնար օլմուշ տուր։

Մէ-ֆիտ վէ Մ-ուհէ

(ՈՊԱՆԻԱ) ՍԱՐԱԿՈՒՍԱՅԱ ԷՎԼԻՊԵՕ ԲՐԷՍ

Մէմալիքի Շահանէ, Պուլկարիսթան, Սըրպիա, Ռումանիա վէ Գարատաղ իչիւն միւնհասըրէն ճէնէթասու,

Ժ. ՖԷՐՆԱՆՏԷԶ ԿՐԱՎ

օյուպ, Ղալաթատա Գուրշունլու խանատա Ն.° 340 մաղազատա պուլունուր։ — Պաշլըճա էֆզանբլար վէ մէգթիւբ շէհիրլէրտէքի ճէնիթօ վէքիլլերի նէզտինտէ տէ տէբօսու վար տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

Իսկիւտար պիտայէթ մէհքէմէսի իճրա ասպրէսինտէն կէլէն իլան։

Թիւճճարատան Գարամանճեան Սարգիս էֆէնտինէն Յակոբ էֆէնտի պա իլամ ալաճագը օյան մէպալիզտէն տօլայը մէսաուտնու մումանիէյէն իւսկիւտարտա Ա.Թապէյ ճատտէսի տիմէքլի մաարուֆ մահալատ միւթէսարրըֆ օլտուղու թէրպիէն 1500 արշուն արսանէն ֆիրուխթը մուգաբրեր օլմագա, թարիխի իլանատան 15 կիւն սօնրա սէֆէրին պիրինճի կիւնիւ միւզայէտէսինէ միւպաշէրէթ օլունաճաղընտան, թարիպ օլանլարըն իւսկիւտար պիտայէթ մահքէմէսի իճրա տայրէսինտէ միւրաճաաթ էյլէմէկլերի իյան օլունուր։

15 մուհարէմ 97 15—13

Պահպի իմիյաղ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

COFFRES—FORTS

ՄԻԼՆԷՐ ԳԱՑԱԼԱՐԸ

Մէզբիւր գացալար տիւնեանէն հէր թարաֆընտա քէսպի նամ իմմիշ օյուպ, գավի վէ տայանըգլը տըրլար, վէ ամէյտէ եանմաղլար։

Խըրսըզ վէ ամէյէ գարշը թէէմին ճիհէթիյէ, նասըլ քի Սթամպօլա, էօյէ տէ հիչ պիր եէրտէ պու գացալարընը էմմալի եօգ տըր։

Ադրես,

ՍԻՄՈՆԷՅ ՆՕՎԻՅԼ

Ջ.Ջ. — Միւսիւ Սիմոնէյ Նօվիլ, գացա սամթն արմազտան էվվել մաղազալարընա կէլիպ գացաբընը կէօղտէն կէչիրիպ, շէնամէնամէսինի վէ էվլադը այրէք յի օգումալարը իչիւն էհալիյէ ըէճա իտէր։

Գալաթատա Լիւքսէք Գալտրըրմտա Գէորգ պէյ խանը։

ՍՕՆ ԻԽԹԻՐԱԱԹԸ ՃԷՏԻՏԷ

ՎԻԷՆՆԱՅԱ Մ. Մ. Ֆ. ՎԷՐԹԷՅՄ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԸՆ ՖԱԳՈՐԻԴԱՍԸՆՏԱՆ ԶԸԴԱՆ

ՁԸՐՀԼԸ ԳԱՍԱԼԱՐ

Մահը հալին 14 ինճի կիւնիւ Պէյօղլունտա Գէնէրալ սալօնընտա աչմագ վէ եա գըրմագ իչիւն թէճրիպէ օյունան վէ չիմտի գարթմատա Եիւքսէք Գալտրըրմտա Վէյմօտա մէրքէզի գուրպինտէ 98 Ն.° մաղազատա վէքիլիվիզ Մ. Անթ. Սթամաթիասին Նէզտինտէ պուլունան ղըրհը գասա էնզարը ամմէեէ վաղ վէ թէշհիր օյունմուշ օյմագլա, արզու իսէնէր կիտիպ կէօրէ պիտիր էր։

Եէտտի նէֆէրչիլիկիր մաքինսթ ուսթալարը յա ամէլէ, հէմ իչպին ֆր. էքրամիյէլի արմագ վէ հէմ տէ սէնայիճէ օյան մէհարէթ վէ ուսթալըգլարընը կէօսթէրմէք իչիւն սաաթլարա մէգբիւր գասանէն իւզերինէ հիւճում իտուպ, գըրմայա վէ աչմայա չալըշըլար իսէ տէ, հէման ասա զէտէլէնմէմիշ օյտուղունտան, միւհէմմիկի, ֆարիգիկի վէ աչըլըպ գըրբըլասը ղայրը միմքիւն օյտուղու պիր տահա խպաթ օյունմուշ տուր։ Պու սանտըղընն պաշլըճա խասէթի, սու վէքիլմիշ ղըրհը տէմիր թախթալարըմըզդն թէրթիպաթ վէ իմալաթը մախսուսէսինտէ տիր։

Պու միւնասիպէթլէ չունու տա իսթար իտէրիզ քի, մաղազալարըմըզդան հէր քիմ պու գասալարը միւպայեա իտեր, վէ թէճրիպէ իտուպ ղըրմագա վէ աչմայա մուվաֆֆագ օյուր իսէ, ագչէսինի կէրի վէրիպ, գըրբըմը վէ եա աչըմը գասայը կէրի ալմայա սէօղ վէրիրիզ։

Վէրթէյմ ուսուլինտէ օյան քիլիտիմիզի տէ, քէնտի անախթարը օյմագըզդն, հէր քիմ թավշան իլէ աչա պիլիր իսէ, 100,000 ֆրանգ էքրամիյէ վէրիրիզ։

(Իմզա) Ֆ. Վէրթէյմ Վէ Գումբ.

Սթամպօլ 20 Նոյեմ. 1879։

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսարանի Ս. Էջմիածնի Ս. Գրիգորեան Ազգային Դպրոցի Տեսչութեան

Ի Ս. Էջմիածին, 1879 Նոյեմբերի 1։

Ի հարկէ ամենայն ազգի ազգասէր անձանց յայտնի է, թէ որչափ մեծ է ազգի մի դպրոցի տեսչութեան պարտականութիւնը։ Ուստի ինչ ինչ անձանց ոչ միայն ազգասիրութիւնը, այլ նաեւ ազգի ապագայ բարեկեցութիւնը պահանջեալ է, որ ազգի դպրոցի տեսչութեան պարտականութիւնը ստանձնեն։ Ուստի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսարանի Ս. Էջմիածնի Ս. Գրիգորեան Ազգային Դպրոցի տեսչութեան պարտականութիւնը ստանձնեցին հետեւեալ անձանց՝

Գրիգոր Սարգիսեան

Գրիգոր Ղազարեան

Գրիգոր Ղազարեան

Գրիգոր Ղազար